9-10

WROCŁAWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

PISMO URZĘDOWE KURII METROPOLITALNEJ WE WROCŁAWIU

WROCŁAW
ROK XXXII

WRZESIEŃ – PAŹDZIERNIK 1977
Nr 9-10

WROCŁAWSKIE WIADOMOŚCI KOŚCIELNE

PISMO URZĘDOWE KURII ARCYBISKUPIEJ WROCŁAWSKIEJ

Rok XXXII Wrocław, wrzesień - październik 1977 r Nr 9-10

„Świeccy kierując się duchem ewangelicznym przyczyniają się do uświęcenia świata na kształt zaczynu, od wewnątrz niejako, i w ten sposób przykładem zwłaszcza swego życia promieniując wiarą, nadzieją i miłością niech ukazują innym Chrystusa" (KK, n. 31—33).

I. AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

42

INTENCJE MIESIĘCZNE „APOSTOLSTWA MODLITWY" NA ROK 1978

STYCZEŃ

Ogólna: Aby wśród różnych wspólnot chrześcijańskich modlono się wzajemnie o łaskę jedności wszystkich chrześcijan.

Misyjna: Aby dzieci chrześcijańskie stały się głosicielami Ewangelii wśród dzieci całego świata.

LUTY

Ogólna: Aby wszystkie dzieci z całego świata odnalazły w Chrystusie swego Mistrza i kształtowały swoje obyczaje zgodnie z prawem moralnym i chrześcijańskimi zasadami życia.

Misyjna: Aby wspólnoty kościelne wśród narodów Wschodniej Afryki i tzw. „Trzeciego Świata" rosły i umacniały się.

MARZEC

Ogólna: Aby wszyscy chrześcijanie starali się uświęcać swoje codzienne życie miłością i przyjmowaniem Krzyża.

Misyjna: Aby między młodzieżą Azji, zarówno chrześcijańską jak i religii niechrześcijańskich, nawiązywał się prawdziwy dialog.

KWIECIEŃ

Ogólna: Aby chrześcijanie tak spędzali niedzielę, jak przystało tym, którzy wierzą w Zmartwychwstanie Chrystusa.

Misyjna: Za kler tubylczy młodych Kościołów.

MAJ

Ogólna: Aby czytelnicy, słuchacze i widzowie, korzystający ze środków społecznego przekazu myśli, przyczyniali się do ich należytego używania.

Misyjna: Aby chrześcijanie, którzy się oddają pracy w zakresie działania środków społecznego przekazu myśli, dawali skutecznie świadectwo misyjnego apostolstwa.

CZERWIEC

Ogólna: Aby chrześcijanie starali się usilnie o zbudowanie „społeczeństwa miłości" według zamysłów Najśw. Serca Jezusowego.

Misyjna: Aby misjonarze, zarówno kapłani jak i świeccy, zakonnicy i zakonnice, nie tylko trwali w powołaniu, ale żeby się w nim coraz bardziej umacniali.

LIPIEC

Ogólna: Aby stosunki istniejące między Kościołem i państwami opierały się na zasadach sprawiedliwej wolności i wzajemnej zgodzie.

Misyjna: Aby zwiększała się liczba powołań tych, którzy na kontynencie Amerykańskim pracują wśród mniejszości narodowościowych.

SIERPIEŃ

Ogólna: Aby nabożeństwo do Matki Bożej, Królowej Apostołów, było dla chrześcijan pomocą w gorliwej ewangelizacji ludzkości.

Misyjna: Aby chrześcijanie, zamieszkujący Amerykę Łacińską, dawali przekonywujące świadectwo swojej wiary i równocześnie ukazywali zapał misyjny.

WRZESIEŃ

Ogólna: Aby przekazujący naukę chrześcijańską wychowywali słuchaczy w wierności dla prawdziwej wiary, zgodnie z wytycznymi i nauczaniem Kościoła.

Misyjna: Aby wśród ludów Oceanii coraz lepiej organizowano przygotowanie do małżeństwa.

PAŹDZIERNIK

Ogólna: Za rodziny rozbite wskutek rozwodów.

Misyjna: Aby we wszystkich diecezjach grupy misjonarskie jak najściślej z sobą współpracowały.

LISTOPAD

Ogólna: Abyśmy wszyscy jako chrześcijanie wiernie odpowiadali poruszeniom Ducha Św., którymi nas pobudza do kroczenia każdego dnia za Chrystusem.

Misyjna: Aby chrześcijanie Środkowego Wschodu wzbudzili w sobie dynamizm pierwotnego Kościoła w szerzeniu wiary.

GRUDZIEŃ

Ogólna: Aby prawa przysługujące ludziom były przestrzegane nie tylko w publicznych oświadczeniach, ale także w codziennej rzeczywistości i praktyce.

Misyjna: Aby każdy Kościół miejscowy stawał się prawdziwą wspólnotą, w której kwitnie jedność, miłość i zapał w wyznawaniu swojej wiary.

KONGREGACJA DLA SPRAW DUCHOWIEŃSTWA

OKÓLNIK O RADACH DUSZPASTERSKICH *

Do patriarchów, prymasów, arcybiskupów, biskupów i innych miejscowych ordynariuszy według postanowień plenarnej kongregacji mieszanej z 15 III 1972 r.

WSTĘP

1. Wszystkich chrześcijan, których Duch Św. uświęcił przez sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego, sam Chrystus Pan powołuje „do domu duchowego i świętego kapłaństwa" (KK, n. 10) dla czynnego współdziałania w urzeczywistnianiu zbawczej misji całego w powszechnym Kapłaństwie Ludu Bożego (por. KK, n. 33; DA, n. 3; DM, n. 11). Nie wszyscy jednak wierni w ten sam sposób ponoszą za to odpowiedzialność, w organicznej bowiem wspólnocie kościelnej każdemu stosownie do jego warunków przypada specjalne zadanie (por. DA, n. 2; KK, n. 32; DK, n. 2). Na pierwszym miejscu należy wymienić kapłanów, wziętych z reszty ludu i ustanowionych dla hierarchicznej posługi (por. KK, n. 24; DK, n. 12), którzy już „od starożytności noszą nazwę biskupów, prezbiterów, diakonów" (KK, n. 28), oni to właśnie na mocy przyjętego kapłaństwa „w sposób szczególny i niejako zawodowo przeznaczeni są do służby świętej" (KK, n. 31) i dzięki świętej władzy, która im przysługuje, uczą mocą Chrystusa i w Jego imieniu uświęcają i rządzą całym Ludem Bożym (por. KK, nn. 11, 17, 35; DB, n. 11; DA, n. 2; DK, n. 2). Wszyscy zaś zakonnicy zarówno mający jak i nie mający święceń kapłańskich przez publiczne śluby, które składają we wspólnocie kościelnej „dają wspaniałe i zaszczytne świadectwo temu, iż świat nie może się przemienić i ofiarować się Bogu bez ducha ewangelicznego bogosławieństwa (KK, n. 31). Świeccy zaś „kierując się duchem ewangelicznym przyczyniają się do uświęcenia świata na kształt zaczynu, od wewnątrz niejako, i w ten sposób przykładem zwłaszcza swego życia promieniując wiarą, nadzieją i miłością, niech ukazują innym Chrystusa" i „ponadto mogą być także powoływani w różny sposób do bardziej bezpośredniej współpracy z apostolatem hierarchii" (KK, n. 31, 33; por. KDK, n. 43; DA, n. 15).

2. Zbawcza zatem misja całego ludu Bożego, w której wszyscy wierni mają swój własny udział i odpowiedzialność zależnie od osobistych ich możliwości w Kościele, nie może zacieśniać się wyłącznie do posłannictwa duchowieństwa czyli hierarchii kościelnej: „Wiedzą mianowicie pasterze, iż nie po to ustanowieni zostali przez Chrystusa aby

* Tekst zamieszczamy w tłumaczeniu Ks. Jana Oświęcimskiego.

całe zbawcze posłannictwo Kościoła w stosunku do świata wziąć na siebie samych, lecz że ich zaszczytnym zadaniem jest tak sprawować opiekę pasterską nad wiernymi i tak uznawać ich posługi oraz charyzmaty, żeby wszyscy oni pracowali zgodnie, każdy na swój sposób, dla wspólnego dzieła" (KK, n. 30). Dlatego to II Sobór Watykański również nadmienia: „W roztaczaniu tej pasterskiej pieczy (biskupi) niech zostawiają swym wiernym przynależny im udział w sprawach Kościoła, uznając ich obowiązek jak też prawo do czynnej współpracy w budowie mistycznego Ciała Chrystusowego" (DB, n. 16).

3. To jednak uczestnictwo ogółu wiernych w posłannictwie Kościoła nie utożsamia się z uczestnictwem pewnych osób w sprawowaniu władzy kościelnej. W Kościele bowiem z woli jego boskiego Założyciela zachodzi istotna różnica, nie zaś różnica stopnia między powszechnym kapłaństwem wiernych a kapłaństwem służebnym czyli hierarchicznym (por. KK, n. 10). Dlatego duszpasterską funkcję nauczania to jest uświęcania i kierowania oraz związaną z nią władzę Pan nie powierzył całej społeczności wiernych,[1] ale udziela jej duchowym Pasterzom przez specjalne święcenie i misję kanoniczną. Oczywiście biskupi diecezjalni „kierują powierzonymi sobie poszczególnymi Kościołami jako zastępcy i legaci Chrystusa radami, zachętami i przykładami, ale także mocą swego autorytetu i władzy świętej, z której jednak korzystają tylko dla zbudowania trzody swojej w prawdzie i świętości, pamiętając o tym, że kto jest większy, ma być jako mniejszy, a przełożony jako usługujący (por. Łk 22, 26—27). Władza ta, którą w imieniu Chrystusa osobiście sprawują, jest własną, zwyczajną i bezpośrednią" (KK, n. 27).

4. Wierni zaś nie obdarzeni kapłaństwem służebnym, prócz wspomnianego czynnego uczestnictwa w apostolskim posłannictwie Kościoła (KK, n. 37), mogą również służyć pomocą właściwemu urzędowi duszpasterskiemu oraz hierarchii, której nie mogą zastąpić. Wszyscy zatem wierni „stosownie do posiadanej wiedzy, kompetencji i autorytetu mają możność, a niekiedy nawet obowiązek ujawniania swojego zdania w sprawach, które dotyczą dobra Kościoła" (tamże) a to również może mieć miejsce dzięki instytucjom prawnie w tym celu powołanym.

Opierając się na tych racjach II Sobór Watykański wylicza i zaleca jako pomocników[3] biskupa diecezjalnego w jego urzędzie duszpasterskim, radę duszpasterską „z samym biskupem na czele, w której by uczestniczyli specjalnie dobrani księża, zakonnicy i świeccy" (DB, n. 27).

---

[1] Por. Paweł VI, Al. z 17 V 1972 r.; Al. z 28 I 1970 r., Ad Praelatos Auditores. Officiales et Advocatos Sacrae Romanae Rotae, AAS 63 (1971) 135 ns; Al. 25 VIII 1970 r., Scritti et discorsi, 30, Siena 1971, 108; Al. z 1 IX 1972 r. tamże, 111—116; Al. z 6 X 1971 r.; tamże 186—190; Al. z 23 XII 1971 r., Ad Em. mos Patres Cardinales, ad Romanae Curiae. Pontificalisque Domus Praelatos, AAS 64 (1972) 32.

przez specjalne święcenie i misję kanoniczną.[2] Oczywiście biskupi die-

[2] Por. KK, n. 21 i Nota explicativa praevia n. 2.

[3] Współpracownicy urzędu Biskupiego, taki tytuł noszą numery 23—35 Dekretu Christus Dominus.

Ojciec św. Paweł VI, mając przed oczyma to życzenie Soboru Pismem Apostolskim Ecclesiae Sanctae w formie Motu Proprio z 6 VIII 1966[4] podał w tej sprawie pewne zasady, na podstawie których przeprowadzono lub przeprowadza się w wielu diecezjach wstępne doświadczenia w związku z powołaniem rad duszpasterskich.

W czasie zaś generalnej sesji Synodu Biskupów z 1971 r. wyrażono następujące życzenie: „Niech rada duszpasterska, w której uczestniczą specjalnie dobrani księża, zakonnicy i świeccy (por. DB, n. 27) dzięki swemu wpływowi i znaczeniu wydaje wiążące opinie dla należytego zorganizowania i skutecznego przeprowadzenia zadań duszpasterskich przez społeczność diecezjalną. Im bardziej zaś stale umacnia się wzajemna odpowiedzialna współpraca biskupów i duchowieństwa, zwłaszcza przez rady kapłańskie, tym bardziej należy pragnąć aby w każdej diecezji powstała rada duszpasterska.[5]

PLENARNE ZEBRANIE KONGREGACJI

5. Kongregacja dla duchowieństwa, do której należy czuwanie nad sprawami rad duszpasterskich,[6] 12 III 1971 r. wydała pismo prosząc przewodniczących Konferencji Episkopatu, aby biskupi podali do wiadomości wymienionej kongregacji swe plany i propozycje odnoszące się do zdobytych już doświadczeń bądź też przepisów, które należałoby wydać. Ponadto kongregacja dla duchowieństwa poprosiła o propozycje Kongregację dla spraw Kościołów Wschodnich oraz Kongregację dla ewangelizacji świata. Rozpatrzywszy te wypowiedzi Kongregacja dla duchowieństwa, wystąpiła z projektem zwołania plenarnego zebrania mieszanego, na które zaprosiła kongregacje: dla spraw biskupów, spraw zakonnych i instytutów świeckich, jak również radę dla spraw laikatu. Wymienione plenarne zebranie odbyło się 15 III 1972 r. a jego wnioski zatwierdzone przez Ojca św. Pawła VI pokrótce przedstawiamy.

NOWE CIAŁO DORADCZE BISKUPA

6. Na podstawie otrzymanych wypowiedzi i odbytych dyskusji wysunięto zgodnie wniosek o potrzebie i stosowności utworzenia rady duszpasterskiej.

Ponieważ zaś współpraca domaga się pełnego, ogólnego zharmonizowania, wypada aby poszczególni biskupi diecezjalni[7] uważnie się zastanowili na wspólnym posiedzeniu Konferencji Episkopatu jak również w kontakcie ze swym duchowieństwem czy istnieją warunki, które by wskazywały na potrzebę powołania do życia rady duszpasterskiej

[4] Por. AAS 58 (1966) 757—787.

[5] Postanowienia: De sacerdotio ministeriali II, n. 3, które z polecenia Ojca św. z 30 XI 1970 r. nabrały charakteru prawa publicznego.

[6] Por. Konst. Ap. Regimini Ecclesiae Sanctae, z 15 VIII 1967 r., n. 68, § 1.

[7] Por. Motu Proprio Ecclesiae Sanctae, I, n. 17, § 1.

a jednocześnie niech dołożą starań aby zatroszczono się o rzeczowe i osobiste potrzeby wymagane dla utworzenia wymienionej rady i należytego jej funkcjonowania.

Jeśli biskup uzna za stosowne aby powołać w swojej diecezji radę duszpasterską niech się postara o sporządzenie jej statutów i niech je zatwierdzi.

SKŁAD RADY DUSZPASTERSKIEJ

Co się zaś tyczy składu rady duszpasterskiej, chociaż nie można członka jej uważać w sensie prawnym za reprezentację całej wspólnoty diecezjalnej, wypada jednak, aby była ona w miarę możliwości w pewnym sensie rzeczywistym obrazem całej diecezji, dlatego będzie wskazane, aby w jej skład wchodzili: kapłani, zakonnicy i świeccy, którzy będą przedstawiali potrzeby i dążenia ogółu. Wobec tego należy dokonać takiego wyboru osób do rady, aby rzeczywiście reprezentowały pełny krąg ludu Bożego należący do diecezji, licząc się z odrębnością regionów diecezjalnych, warunków społecznych, zawodowych, jak również ze względu na ich udział osobisty bądź to zespołowy w dziele apostolskim, głównie zaś zwracając uwagę na ich pozycję i roztropność duszpasterską jaką się cieszą. Wypada do ich grona dołączyć świeckich i księży wybranych na stanowiska o zasięgu diecezjalnym. Wszyscy jednak członkowie rady muszą być w całkowitej łączności z Kościołem katolickim i posiadać walory do przyjęcia i należytego wypełniania tego obowiązku w Kościele. Bez względu na formę, jaką biskup wybierze w wyznaczaniu składu swej rady, wypada przecież aby większość jej stanowili świeccy, przeważająca bowiem część społeczności diecezjalnej składa się ze świeckich.

Oprócz kapłanów trzeba również przyjąć do tej rady diakonów tam gdzie oni pełnią tę funkcję na stałe. Jeśli chodzi o zakonników i zakonnice niech udzieli im nominacji biskup za zgodą właściwego przełożonego czy przełożonej.

Wreszcie wypada aby liczba członków rady duszpasterskiej nie była zbyt duża, aby grono to mogło należycie oddawać się powierzonej sobie pracy.

Chociaż z natury swej rada duszpasterska powoływana jest na stałe, „jednak z uwagi na członków i ich działalność może być czasowa i okazyjnie spełniać swoje obowiązki".[8] Wystarczy więc powoływać członków rady duszpasterskiej na okres przewidziany w statutach, z wyjątkiem tych, których się wyznacza w myśl statutów z racji funkcji spełnianej w diecezji. Aby rada w swym skałdzie nie była stale ta sama, dla jej odnowy warto by korzystać z systemu rotacji tak, aby w wyznaczonym terminie pewna część rady ustąpiła i nastąpiła nominacja innych jej członków.

---

[8] Tamże, I, n. 16 § 2.

DORADCZY CHARAKTER RADY DUSZPASTERSKIEJ

8. Rada duszpasterska „ma tylko głos doradczy".[9] Rady i sugestie wiernych, które by przedstawiano w ramach wspólnoty kościelnej i w duchu prawdziwej jedności niemałą mogą przynieść korzyść w podejmowaniu decyzji. W każdym bądź razie czynne posłuszeństwo oraz szacunek, które winni okazywać wierni wobec duszpasterzy nie tylko nie wykluczają ale raczej sprzyjają wyraźnemu i szczeremu zaangażowaniu wobec dobra, którego domaga się Kościół.

Wobec tego biskup niech bardzo sobie ceni ich propozycje i sugestie i niech wiele korzysta z ich zgodnych wypowiedzi[10] zachowując swobodę decyzji, która mu z prawa Bożego przysługuje w trosce o tę część ludu Bożego, która została mu powierzona.

SPRAWY POWIERZONE RADOM DUSZPASTERSKIM

9. Do obowiązków rady duszpasterskiej należy „badanie i rozpatrywanie spraw związanych z działalnością duszpasterską, jak również wydawanie o nich praktycznych decyzji aby pogłębiało się zharmonizowane z ewangelią życie i działalność ludu Bożego" (DB, n. 27).[11] Jej działalności zatem można powierzać do rozpatrzenia sprawy wniesione bądź to przez biskupa diecezjalnego, bądź przedstawione przez członków rady a przez biskupa przyjęte w trosce o sprawy duszpasterstwa diecezjalnego. Przekracza jednak kompetencje tej rady rozstrzyganie o ogólnych zagadnieniach odnoszących się do wiary, prawowierności, zasad moralnych, bądź praw Kościoła powszechnego; nauczycielem bowiem wiary w diecezji zawsze, jak wiadomo z zachowaniem więzi jedności z głową kolegium biskupiego i członkami jego, jest wyłącznie biskup (por. KK, n. 25; DB, nn. 12—14).

W odniesieniu zaś do zagadnień duszpasterskich, które wiążą się z wykonywaniem jurysdykcji bądź władzy rządzenia, biskup już posiada odrębny senat, który go swymi radami wspiera, mianowicie radę kapłańską[12]. Nie przeszkadza jednak, by rada duszpasterska rozpatrzyła zagadnienia i przedstawiła biskupowi sugestie w tych sprawach, dla których wykonania wymaga się aktu jurysdykcyjnego; w tym bowiem przypadku biskup sprawy rozważy i podejmie decyzje wysłuchawszy w razie potrzeby rady kapłańskiej.

Rada duszpasterska będzie mogła więc być ogromną pomocą dla biskupa, przedstawiając mu propozycje oraz sugestie odnoszące się do

---

9 Tamże.

10 Por. Z zachowaniem co należy zachować KPK s. 105, 1.

11 Por. Motu Proprio, Ecclesiae Sanctae, I, n. 16, § 1.

12 DB, n. 27; Por. Ecclesiae Sanctae, I, n. 15; S. Congregatio pro Clericis, Litterae Circulares, z 11 IV 1970 r.

inicjatyw misyjnych, katechetycznych, duszpasterskich w zasięgu diecezjalnym, pomagając w rozwinięciu formacji doktrynalnej i życia sakramentalnego wiernych jak i działalności duszpasterskiej kapłanów, w różnych kręgach społecznych bądź też w terytorialnych rejonach diecezji przez coraz trafniejsze urabianie opinii publicznej na temat spraw związanych z Kościołem itd. Rada duszpasterska może być również bardzo pożyteczna we wzajemnej wymianie doświadczeń oraz w przedstawianiu różnego rodzaju projektów, które by zorientowały lepiej biskupa w konkretnych potrzebach wiernych diecezji i podsuwałyby bardziej skuteczną metodę postępowania duszpasterskiego.

Tam zaś, gdzie by istniała rada duszpasterska, trwa zawsze w pełnej mocy prawo, którym cieszą się wszyscy wierni, że chociaż nie są członkami rady duszpasterskiej, mogą swe potrzeby i życzenia ze swobodą i otwartością właściwą dzieciom Bożym i braciom w Chrystusie przedstawić bezpośrednio swym duszpasterzom zawsze zgodnie z prawdą i rozsądnie z całkowitym zaufaniem (por. KK, n. 37).

ZWOŁYWANIE I KADENCJA RADY DUSZPASTERSKIEJ

10. Do biskupa diecezjalnego należy zwoływanie rady duszpasterskiej zgodnie z potrzebami duszpasterskimi. Z mocy prawa biskup diecezjalny osobiście przewodniczy radzie, a w poszczególnych przypadkach jego delegat jeśli biskup uzna to za stosowne.

Ponieważ zaś badania i praktyczne wnioski rady duszpasterskiej mają charakter informacji i sugestii przedstawianych biskupowi, będzie on mógł dokumenty opracowane przez radę duszpasterską przyjmować według swojego zdania i woli zgodnie z prawem i wydać polecenie ich wykonania, bądź też, kiedy uzna to za stosowne, postara się o ich opublikowanie.

„Aby cele tej rady rzeczywiście mogły być zrealizowane wypada, by opracowania zostały poprzedzone wstępnymi badaniami, korzystającymi również w razie potrzeby z pomocy instytutów czy też placówek o tym samym profilu”.[13]

Dlatego wskazane będzie aby pod kierunkiem biskupa sporządzono spis spraw, które mają być rozpatrywane w odpowiednim czasie i przesłano go wszystkim członkom rady wraz z wnioskami, bądź też opracowaniami, które dla dokładniejszego rozpatrzenia wymienionych spraw mogą być potrzebne.

11. W czasie wakatu stolicy biskupiej ustaje działalność rady duszpasterskiej. Nie przeszkadza jednak, jeśli sprawa tego wymaga, aby ordynariusz w tym okresie zebrał jej członków dla zasięgnięcia rady.

[13] Motu Proprio, Ecclesiae Sanctae, I, n. 16, § 4.

12. Uczestnicy plenarnej kongregacji, licząc się z diecezjalnym charakterem rady duszpasterskiej byli zdania, że nie ma przeszkód aby na terenie diecezji tworzono rady o identycznym charakterze i funkcji, czy to parafialne czy to tzw. rejonowe (dla odrębnych dekanatów bądź grup społecznych itd.).

Również oni zdecydowali, że nie jest na to odpowiednia pora, przynajmniej w obecnym czasie, aby tworzyć rady duszpasterskie bądź też inne podobne organa o zasięgu międzydiecezjalnym, prowincjonalnym, krajowym, narodowym czy też międzynarodowym, nie wykluczając jednak powoływania organów specjalnych o charakterze technicznym czy też wykonawczym, których zadaniem będzie wraz z elitą chrześcijańską służyć pomocą konferencjom episkopatu.

WNIOSKI

13. Niniejszym pismem Kongregacja zamierza przedstawić zasady i kryteria ogólne zaaprobowane przez Ojca św., które wyłoniły się z uchwał konferencji biskupów i dyskusji uczestników, mogące wspomóc biskupów w wykonywaniu ich ważnego zadania związanego z tworzeniem i sposobem kierowania radami duszpasterskimi. Istnieje więc nadzieja, że konferencje biskupów zechcą powiadomić tę kościelną kongregację o zdobytych już doświadczeniach w tej dziedzinie aby należycie liczono się z nimi i w przyszłości.

(—) Kardynał Jan Wright, Prefekt
(—) Piotr Palazzini, Sekretarz

44

ŚWIĘTA KONGREGACJA NAUKI WARY

DEKRET O IMPOTENCJI PŁCIOWEJ, KTÓRA POWODUJE NIEWAŻNOŚĆ MAŁŻEŃSTWA

Św. Kongregacja Nauki Wiary zawsze utrzymywała, że nie należy zabraniać małżeństwa tym (mężczyznom), którzy przeszli zabieg zwany vasectomia (przecięcie przewodów nasiennych), i innym znajdującym się w podobnych okolicznościach, ponieważ nie było pewności co do ich impotencji płciowej.

Toteż, rozważywszy tę praktykę i po przeprowadzeniu dokładnych studiów przez tę Św. Kongregację oraz przez Komisję do rewizji Kodeksu Prawa Kanonicznego, Kardynałowie i Ojcowie tej Św. Kongregacji na posiedzeniu plenarnym dnia 11 maja 1977 roku na przedstawione im następujące pytania postanowili odpowiedzieć:

1. Czy impotencja płciowa, która powoduje nieważność małżeństwa, polega na niezdolności oczywiście uprzedniej i trwałej, bądź bezwzględnej, bądź względnej, do odbycia aktu małżeńskiego („copula")?
2. A jeżeli tak, to czy do aktu małżeńskiego jest wymagany koniecznie wytrysk nasienia?

Na pierwsze pytanie: Tak, na drugie: Nie.

I na audiencji udzielonej niżej podpisanemu Prefektowi tej Św. Kongregacji w piątek, dnia 13 tegoż miesiąca i roku Papież z Bożej Opatrzności Paweł VI zatwierdził wymieniony dekret i polecił go, jako prawo.

Dan w Rzymie, w siedzibie Św. Kongregacji Nauki Wiary, dnia 13 maja 1977 roku.

(—) Franciszek Seper, Prefekt
(†) Fr. Hieronim Hamer, O. S.
Arcybiskup tyt. Lorieński — sekretarz

(AAS vol. LXIX/1977, str. 426).

II. AKTA PRYMASA POLSKI

45

PODZIĘKOWANIE ZA ŻYCZENIA ZŁOŻONE Z OKAZJI IMIENIN — DNIA 3 SIERPNIA 1977 ROKU

...dozwól, Stwórco, abym w każdym Twoim stworzeniu łatwo dostrzegł Twoją Mądrość, Miłość i Dobroć...

...dozwól, Ojcze, abym umiał miłować każde stworzenie, jak Ty je miłujesz...

...dozwól, Ojcze, abym umiał każdego Człowieka tak uszanować, jak Ty go szanujesz...

...pomóż, Boży Synu, abym chciał służyć każdemu, jak Ty stale służysz...

...pomóż, Chryste, abym umiał oddać się za ludzi, jak Ty to uczyniłeś...

...pomóż, Chryste, bym żadną moją myślą nieżyczliwą nie prześladował nikogo...

...pomóż, Zbawco, bym ludziom pomagał do wyzwolenia się z siebie...

...pomóż, Nauczycielu, bym dla każdego był wyrozumiały, wielkoduszny i uczynny...

...przyjdź Duchu Pocieszycielu i napełnij Radością, Pokojem i Ufnością moje serce...

...zjednocz, Duchu Miłości, całą Rodzinę ludzką, aby żywiła w sobie szczere pragnienie pokoju Bożego dla Narodów...

...pozostań z nami, Duchu jedności i spraw, by nic nie zdołało podzielić ludzi przeciwko sobie...

...Dziewico — Matko przygarnij do swego Serca wszystkie Dzieci tej ziemi, aby odczuły Twoją macierzyńską opiekę i dobroć...

Wszystkim z Boga narodzonym, wszystkim ozdobionym człowieczeństwem — błogosławię, aby imiona Ich były zapisane w Niebie.

† Stefan Kardynał Wyszyński
Prymas Polski

Warszawa, dnia 3 sierpnia 1977 r.

46

POWIADOMIENIE J. E. KS. ARCYBISKUPA METROPOLITY WROCŁAWSKIEGO HENRYKA GULBINOWICZA O NOMINACJI KS. DRA TADEUSZA RYBAKA, WICEREKTORA ARCYBISKUPIEGO SEMINARIUM WROCŁAWSKIEGO BISKUPEM POMOCNICZYM WE WROCŁAWIU

PRYMAS POLSKI

Warszawa, dnia 26 kwietnia 1977 r.
N. 893/77/P.

Jego Ekscelencja
Najdostojniejszy
Abp Dr Henryk Gulbinowicz
Metropolita Wrocławski
Wrocław

Uprzejmie powiadamiam, że Ojciec święty Paweł VI przychylił się do prośby Ks. Arcybiskupa i przydzielił Mu pomoc, w osobie Ks. Wicerektora Tadeusza Rybaka, którego powołał do godności biskupiej — z przedstawionego przez Episkopat Polski terna kandydatów.

Zgodnie z pismem Kardynała Jana Villot z dnia 16 III 1977 (N. 1388/77) — Nominat został ustanowiony Biskupem pomocnym Księdza Arcybiskupa i otrzymał tytularną stolicę biskupią Benepota. — Może On — po wyrażeniu zgody kanonicznej na moje ręce — przyjąć konsekrację biskupią, nie czekając na odpowiednie bulle Stolicy Świętej i wejść w urzędowanie.

Publikacja tej Nominacji ma się dokonać równocześnie w Rzymie i w Polsce, według ustalonego przeze mnie terminu.

Wyrażam słowa radości, że Najdostojniejszy Arcybiskup Wrocławski, otrzymuje tak doniosłą pomoc w swojej służbie Ludowi Bożemu, pracochłonnej Archidiecezji.

Trudy Arcybiskupa Metropolity oddaję pod szczególną opiekę Dziewicy Wspomożycielki, Matki Kościoła — w miłości braterskiej.

Stefan Kardynał Wyszyński, Prymas Polski
mp.

Nota: Prymas Polski — Publikacja Nominacji będzie miała miejsce w sobotę, 30 IV 1977 w Polsce i w Rzymie.

26 IV 1977 † Stefan Kard. Wyszyński

47

POWIADOMIENIE KS. DRA TADEUSZA RYBAKA O MIANOWANIU GO BISKUPEM POMOCNICZYM WE WROCŁAWIU

PRYMAS POLSKI Warszawa, dnia 26 kwietnia 1977
N. 893/77/P.

Przewielebny
Ks. Prałat Tadeusz Rybak
Wicerektor Wyższego Seminarium Duchownego
we Wrocławiu

Uprzejmie informuję, że Ojciec święty Paweł VI, przychylając się do prośby Najdostojniejszego Arcybiskupa Wrocławskiego Henryka Gulbinowicza, powołał Księdza Wicerektora do godności biskupiej, i ustanowił Go Biskupem Pomocnym tegoż Arcybiskupa.

Pismem Rady do Spraw Publicznych Kościoła, Stolicy Świętej, z dnia 16 III 1977 (N. 1388/77) zostałem upoważniony do powiadomienia Ks. Wicerektora o tej zaszczytnej decyzji Ojca świętego i — po otrzymaniu zgody kanonicznej od Nominata — do ogłoszenia nominacji w Polsce.

Ojciec święty wyznaczył Nominatowi tytularną stolicę biskupią w Benepota. Nominat jest upoważniony do przyjęcia konsekracji biskupiej i wejścia w urzędowanie, nie czekając na nadejście odpowiednich dokumentów Stolicy świętej. Powyższy list ma posłużyć jako dokument upoważniający do przyjęcia konsekracji.

Ogłoszenie decyzji Ojca świętego będzie dokonane równocześnie w Rzymie i w Polsce, w określonym przez nas terminie i według formularza ustalonego przez Sekretariat Stanu Stolicy Apostolskiej.

Pragnę dać wyraz głębokiej radości, że Najdostojniejszy Arcybiskup Metropolita Wrocławski otrzymuje w osobie Nominata dzielną pomoc w służbie Świętemu Kościołowi Archidiecezjalnemu Wrocławskiemu. Życzę owocnej pracy ku chwale Bożej, dla dobra Ludu Bożego i witam w szeregach Episkopatu Polski. Pod opiekę Matki Kościoła oddaję pełen czci

† Stefan Kardynał Wyszyński
Prymas Polski

pieczęć okrągła

III. AKTA METROPOLITY WROCŁAWSKIEGO

48

POWIADOMIENIE ARCHIDIECEZJI WROCŁAWSKIEJ O KONSEKRACJI KS. BISKUPA TADEUSZA RYBAKA W KATEDRZE WROCŁAWSKIEJ, DNIA 24 CZERWCA 1977 ROKU

METROPOLITA WROCŁAWSKI Wrocław, dnia 14 maja 1977
„Patientia et caritas" ul. Katedralna 13

Do
Duchowieństwa i Wiernych
Archidiecezji Wrocławskiej

Wiadomość o wyniesieniu do godności biskupiej przez Ojca św. Pawła VI Księdza Prałata Tadeusza Rybaka, Wicerektora Metropolitalnego Seminarium Duchownego we Wrocławiu i ustanowieniu Go Biskupem pomocniczym Arcybiskupa Wrocławskiego przyjęliśmy z wielką wdzięcznością i radością.

Dzieląc tę radość z całą Archidiecezją, uprzejmie informuję, że konsekracja nowego Księdza Biskupa odbędzie się w Katedrze Wrocławskiej w uroczystość św. Jana Chrzciciela dnia 24 czerwca o godz. 17.30.

Zapraszam serdecznie Czcigodnych Konfratrów, Siostry zakonne i Wiernych do chętnego udziału w tej uroczystości.

Nowego Biskupa pomocniczego danego przez Ojca św. Ordynariuszowi Wrocławskiemu witamy oddaniem i życzliwością oraz modlimy się za Niego, by spełnił posłanie Biskupie w naszej Ojczyźnie.

† Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

Kuria Metropolitalna Wrocławska
50-328 Wrocław, ul. Katedralna 13
Ldz. 2023/77

Wrocław, dnia 14 maja 1977

Niniejszy komunikat prosimy odczytać w niedzielę 29 maja 1977 r. na wszystkich nabożeństwach.

† Biskup Józef Marek
Wikariusz Generalny

49

DEKRET O CZCI PRZENAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU NA TERENIE ARCHIDIECEZJI

ARCYBISKUP ORDYNARIUSZ WROCŁAWSKI

Wrocław, w dniu Uroczystości Najśw. Ciała i Krwi Chrystusa — 9 VI 1977 r.

Najświętsza Eucharystia stanowi centrum życia chrześcijańskiego. Cała działalność Kościoła, jako powszechnego sakramentu zbawienia, jest związana z Tajemnicą Eucharystii i do niej zmierza (por. Konst. dogm. o Kościele, n. 3, 7, 11, 26). Wielką przeto troską Ludu Bożego, a w szczególności biskupów i kapłanów, winno być staranie o czynny i pełny udział wiernych w sprawowaniu Eucharystycznej Ofiary Ciała i Krwi Pańskiej (por. Konst. o Św. Liturgii, n. 48). Staranie to — zgodnie z wielowiekową tradycją Kościoła — winno łączyć się z dąże-

niem do pogłębienia kultu Najświętszego Sakramentu poza Mszą św. (por. Instr. „Eucharisticum Mysterium", n. 3f). Kult Eucharystii mający swe źródło we Mszy św., prowadzi do ożywienia wiary w rzeczywistą obecność Chrystusa Pana pod postaciami chleba i wina, jest wyrazem najgłębszej czci jaką człowiek winien oddawać Bogu, rozwija ducha modlitwy, rozpala miłość do Boga Odkupiciela, staje się aktem wynanagrodzenia za oziębłość i grzechy ludzkie, a w konsekwencji prowadzi do głębszego udziału w Paschalnej Tajemnicy Odkupienia i świadomego kształtowania życia chrześcijańskiego (por. Kongr. Kultu Bożego, Uwagi ogólne dotyczące Komunii św., oraz kultu Eucharystycznej Tajemnicy poza Mszą Św., n. 80, Roma 1973). To zaś łączy się w sposób istotny ze sprawowaniem Eucharystii jako Pamiątki, Ofiary i Uczty Paschalnej Pana naszego Jezusa Chrystusa.

Kierowany tymi intencjami, nawiązując do chwalebnych tradycji istniejących w Kościele Polskim, a w szczególności w naszej Archidiecezji, zarządzam, by począwszy od 1 października 1977 roku, w każdą pierwszą niedzielę miesięca we wszystkich kościołach parafialnych Archidiecezji Wrocławskiej odbywała się publiczna adoracja Najświętszego Sakramentu.

Adoracja Najświętszego Sakramentu może mieć niżej podane formy, a Duszpasterze wybiorą tę, która najbardziej odpowiadać będzie miejscowym warunkom:

1. Wystawienie Najświętszego Sakramentu w monstrancji po ostatniej Mszy św., trwające do nieszporów, po których następuje uroczysta procesja. Gdzie nie odprawia się nieszporów, adorację należy zakończyć procesją przed Mszą św. wieczorną.

2. Wystawienie Najświętszego Sakramentu i kilkunastominutowa adoracja po każdej Mszy św., zakończona błogosławieństwem eucharystycznym.

3. Wystawienie Najświętszego Sakramentu tylko po ostatniej Mszy św., adoracja i uroczysta procesja.

Duszpasterze winni zatroszczyć się o to, by Najświętszy Sakrament nie pozostawał bez należytej opieki i by przez cały czas trwania wystawienia byli obecni w świątyni adorujący wierni. W ramach adoracji stanowych zaleca się szczególnie urządzanie adoracji dla dzieci i młodzieży. Adoracjom mogą przewodniczyć osoby wybrane z laikatu.

Jednocześnie zatwierdzam i polecam zachować inne — istniejące już w Archidiecezji Wrocławskiej — formy adoracji Najświętszego Sakramentu, mianowicie:

1. Całodzienne wystawienie Najśw. Sakramentu w ramach adoracji wieczystej, według porządku podanego w naszym Kalendarzu Liturgicznym.

2. Czterdziestogodzinne nabożeństwo (np. przed Środą Popielcową, odpustem parafialnym, względnie w innym dogodnym dla wiernych terminie).

3. Godzina Święta przed pierwszym piątkiem miesiąca.

4. W pierwszy piątek miesiąca wystawienie Najśw. Sakramentu po Mszy św., odmówienie litanii do Najśw. Serca Pana Jezusa, błogosławieństwo.

5. Wystawienie Najśw. Sakramentu, krótka adoracja i błogosławieństwo po każdych nieszporach i Drodze Krzyżowej.

6. W dniu odpustu parafialnego po sumie wystawienie Najświętszego Sakramentu i procesja eucharystyczna.

7. Szczególnie uroczysty charakter mają nabożeństwa eucharystyczne w dniach dawnej oktawy Bożego Ciała. Nabożeństwa te połączone są z procesją eucharystyczną.

8. Według zwyczaju polskiego, odprawiamy coram Sanctissimo: Gorzkie żale, nabożeństwa majowe, czerwcowe, październikowe i nabożeństwo na zakończenie roku kalendarzowego.

Wierzę głęboko, że wszyscy kapłani pracujący w Dolnośląskiej Archidiecezji uczynią wszystko, by udział wiernych w Eucharystii stawał się coraz głębszy i by Pan nasz Jezus Chrystus obecny wśród swego Ludu w Najśw. Sakramencie Ołtarza odbierał należną cześć i uwielbienie.

(—) † Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

Kuria Metropolitalna Wrocławska
ul. Katedralna 13
Ldz. 3342/77

Wrocław, dnia 28 lipca 1977 r.

Z a r z ą d z e n i e

Czcigodnych Księży Dziekanów prosimy uprzejmie o przepisanie i dostarczenie powyższego dekretu wszystkim placówkom duszpasterskim swego Dekanatu.

† Biskup Wincenty Urban
Wikariusz Generalny

50

ODEZWA NA XXXIII TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA, 2—8. X. 1977

Kuria Metropolitalna Wrocławska
50-328 Wrocław, ul. Katedralna 13
Ldz. 3743/77

Wrocław, 15 VIII 1977 r.

Co roku od 33 lat po II-ej wojnie światowej, w pierwszym tygodniu października, katolicy w Ojczyźnie naszej, podejmują zbożny wysiłek niesienia pomocy potrzebującym w świętym czynie chrześcijańskiego miłosierdzia. Czynimy tak dlatego, że pamiętamy na słowa Chrystusa, który powiedział: iż nie może spodziewać się od Boga miłosierdzia ten, który za życia nie okazywał miłosierdzia potrzebującym braciom.

Hasło Tygodnia Miłosierdzia w Roku Pańskim 1977: „Miłosierdziem budujemy Kościół Boży" jest bardzo wymowne. Wprowadza nas ono w tajemnicze moce Kościoła i Jego posłannictwo w świecie. Pamiętamy wszyscy, że z miłosierdzia ku upadłemu człowiekowi po grzechu pierworodnym posłał Bóg swego Syna Jezusa Chrystusa na świat, by w Nim wszyscy ludzie dobrej woli odnaleźli drogę do Domu Ojca. Z miłosiernych zamysłów Serca Jezusowego zrodził się Kościół Święty, jako widzialny znak zbawienia dla wszystkich ludzi, ras i pokoleń. Z Miłosierdzia wreszcie ku człowiekowi — Chrystus umarł na krzyżu, pozostawiając w swoim Kościele przykład bezgranicznej miłości i ofiary.

Ta wielka prawda nie może być przez nas zapomniana. Dlatego coraz częściej wsłuchujemy się w ewangeliczną opowieść o miłosiernym samarytaninie. Coraz głębiej poznajemy Miłosiernego Jezusa, aby z tym większą ochotą pochylić się nad potrzebami naszych bliźnich.

Całym sercem zachęcam Was — Umiłowani w Panu Diecezjanie do praktyk miłosierdzia chrześcijańskiego. Daliście wiele dowodów swojej ofiarności, trzeba, by i dalej wrażliwość Wasza na potrzeby braci naszych była coraz większa. Tam bowiem gdzie wygasa miłosierdzie, wzajemna życzliwość i poszanowanie, tam wiemy — zaczyna się brutalny egoizm, pycha i piekło.

Kieruję szczególne słowa zachęty do Was Droga Młodzieży i Dziatwo szkolna, byście w codziennym trudzie zdobywania wiedzy, pomnażali w sobie także rysy chrześcijańskiego miłosierdzia. Jako zadanie na najbliższy rok katechezy parafialnej: nauczcie się katechizmowych prawd uczynków miłosierdzia odnośnie duszy i ciała bliźniego. Zobaczcie jakie one są piękne, jakie twórcze w kształtowaniu rysów chrześcijańskiego charakteru. Bądźcie radosnymi apostołami dobroci i szacunku dla rodziców i starszych. Zachęcajcie się na wzajem do uczynków miłosierdzia. Tyle dobrego doznajecie od swoich rodziców i krewnych, od nauczycieli i wychowawców — odpłacajcie się im już teraz czynami miłości. Niech Dolnośląski młody Kościół Chrystusowy rośnie i potężnieje w dobroć, miłość i wzajemną pomoc. Budujmy Wrocławską Archidiecezję na nieomylnych fundamentach miłości i miłosierdzia.

W nadziei, że nie zabraknie wśród nas nikogo z Duchowieństwa i Wiernych, kto nie włączyłby się w wielkie dzieło budowania Kościoła Chrystusowego przez czyny chrześcijańskiego miłosierdzia — wszystkim Umiłowanym w Panu Archidiecezjanom przesyłam błogosławieństwo Trójcy Świętej i wypraszam moimi modlitwami moc czynienia dobrze u Pani Ostrobramskiej — Matki Miłosierdzia.

(—) † Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

Uwaga: Powyższą odezwę należy odczytać na wszystkich Mszach św. w niedzielę 25 września 1977 r.

† Wincenty Urban
Wikariusz Generalny

DEKRET EREKCYJNY PARAFII PW. CHRYSTUSA KRÓLA W DŁUŻYNIE DOLNEJ, WOJ. JELENIA GÓRA

Na chwałę Boga Wszechmogącego oraz na pożytek Kościoła świętego i dobra duchowego wiernych parafii w Dłużynie Dolnej, zarządzamy i podajemy do wiadomości co następuje:

§ 1

Mając na uwadze potrzeby duszpasterskie ze względu na liczebność parafian parafii Pieńsk i jej rozległość, po wysłuchaniu zdania Rady Kapłańskiej (Eccl. Sanctae Nr 21 § 3), oraz zainteresowanych stron na mocy kan. 1427 KPK i motu proprio Ecclesiae Sanctae Nr 21 § 3

e r y g u j e m y

niniejszym rzymskokatolicką parafię pod wezwaniem Chrystusa Króla w Dłużynie Dolnej.

§ 2

Nowa parafia powstaje z podziału dotychczasowej parafii Pieńsk. W tym celu odłączamy od parafii Pieńsk miejscowości: Dłużynę Dolną i Dłużynę Górną.

§ 3

Nową parafię włączamy do dekanatu Węgliniec.

§ 4

Beneficjum proboszczowskie przy kościele Chrystusa Króla w Dłużynie Dolnej, które niniejszym erygujemy w myśl kanonu 1414 § 2 KPK nie posiada żadnego majątku. Na utrzymanie beneficjata służyć będą ofiary wiernych za posługi duszpasterskie.

§ 5

Ciężar utrzymania Kościoła, budynków kościelnych i parafialnych sprzętów plebańskich, kościelnych i sprawianie sprzętów i przedmiotów do służby Bożej oraz utrzymanie personelu kościelnego spoczywa na parafii.

§ 6

Duszpasterza, któremu nadajemy tytuł proboszcza (parochus) powołuje Ordynariusz Wrocławski.

§ 7

Proboszcz nowego kościoła parafialnego posługiwać się będzie urzędową okrągłą pieczęcią z napisem w otoku: Sigillum Ecclesiae paroecia-

lis Rom. Cathol. Christi Regis in Dłużyna Dolna lub Rzym. Katol. Kościół parafialny Chrystusa Króla w Dłużynie Dolnej.

§ 8

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 września 1977 r.

§ 9

Tekst niniejszego dekretu należy opublikować w kościołach parafialnych w Pieńsku i Dłużynie Dolnej w dwie najbliższe niedziele podczas wszystkich nabożeństw.

Dane we Wrocałwiu 18 sierpnia 1977 r.

† Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski
Ks. Hieronim Kocyłowski
wz. Kanclerz Kurii

Do wiadomości:
Parafia: Pieńsk
Parafia: Dłużyna Dolna
Dekanat: Węgliniec

52

DEKRET EREKCYJNY PARAFII PW. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO W JEGŁOWEJ, WOJ. WAŁBRZYCH

Na chwałę Boga Wszechmogącego oraz na pożytek Kościoła świętego i dobra duchowego wiernych parafii Jegłowa, zarządzamy i podajemy do wiadomości co następuje:

§ 1

Mając na uwadze potrzeby duszpasterskie ze względu na liczebność parafian parafii Przeworno i jej rozległość, po wysłuchaniu zdania Rady Kapłańskiej (Eccl. Sanctae Nr 21 § 3), oraz zainteresowanych stron na mocy kan. 1427 KPK i motu proprio Ecclesiae Sanctae Nr 21 § 3

e r y g u j e m y

niniejszym rzymskokatolicką parafię pod wezwaniem św. Antoniego Padewskiego przy kościele w Jegłowej.

§ 2

Nowa parafia powstaje z podziału dotychczasowej parafii Przeworno. W tym celu odłączamy od parafii Przeworno miejscowości: Jegłowa, Kaszówka, Krzywina, Samborowiczki i Żelaźnik.

§ 3

Nową parafię włączamy do dekanatu Wiązów.

§ 4

Beneficjum proboszczowskie przy kościele św. Antoniego Padewskiego w Jegłowej, które niniejszym erygujemy w myśl kan. 1414 § 2 KPK nie posiada żadnego majątku. Na utrzymanie beneficjata służyć będą ofiary wiernych za posługi duszpasterskie.

§ 5

Ciężar utrzymania Kościoła, budynków kościelnych i parafialnych sprzętów plebańskich, kościelnych i sprawianie sprzętów i przedmiotów do służby Bożej oraz utrzymanie personelu kościelnego spoczywa na parafii.

§ 6

Duszpasterza, któmu nadajemy tytuł proboszcza (parochus) powołuje Ordynariusz Wrocławski.

§ 7

Proboszcz nowego kościoła parafialnego posługiwać się będzie urzędową okrągłą pieczęcią z napisem w otoku: „Sigillum Ecclesiae paroecialis Rom. Cathol. S. Antonii de Padua in Jegłowa lub: Rzym. Katol. Kościół parafialny św. Antoniego Padewskiego w Jegłowej.

§ 8

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 września 1977 r.

§ 9

Tekst niniejszego dekretu należy opublikować w kościołach parafialnych w Przewornie i Jegłowej w dwie najbliższe niedziele podczas wszystkich nabożeństw.

Dane we Wrocławiu, dnia 18 sierpnia 1977 r.

† Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski
Ks. Hieronim Kocyłowski
wz. Kanclerz Kurii

Do wiadomości:
Parafia: Przeworno
Parafia: Jegłowa
Dekanat: Wiązów

DEKRET EREKCYJNY PARAFII PW. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO W KOPAŃCU, WOJ. JELENIA GÓRA

Na chwałę Boga Wszechmogącego oraz na pożytek Kościoła świętego i dobra duchowego wiernych Kopańca, zarządzamy i podajemy do wiadomości co następuje:

§ 1

Mając na uwadze potrzeby duszpasterskie ze względu na liczebność parafian parafii Stara Kamienica i jej rozległość, po wysłuchaniu zdania Rady Kapłańskiej (Eccl. Sanctae Nr 21 § 3), oraz zainteresowanych stron na mocy kan. 1427 KPK i motu proprio Ecclesiae Sanctae Nr 21 § 3

e r y g u j e m y

niniejszym rzymskokatolicką parafię pod wezwaniem św. Antoniego Padewskiego przy kościele św. Antoniego Padewskiego w Kopańcu.

§ 2

Nowa parafia powstaje z podziału dotychczasowej parafii Stara Kamienica. W tym celu odłączamy od parafii Stara Kamienica miejscowości: Kopaniec, Antonin, Chromiec, Kromnów i Wola Kromnowska.

§ 3

Nową parafię włączamy do dekanatu Jelenia Góra-Zachód.

§ 4

Beneficjum proboszczowskie przy kościele św. Antoniego Padewskiego w Kopańcu, które niniejszym erygujemy w myśl kan. 1414 § 2 KPK nie posiada żadnego majątku. Na utrzymanie beneficjata służyć będą ofiary wiernych za posługi duszpasterskie.

§ 5

Ciężar utrzymania Kościoła, budynków kościelnych i parafialnych sprzętów plebańskich, kościelnych i sprawianie sprzętów i przedmiotów do służby Bożej oraz utrzymanie personelu kościelnego spoczywa na parafii.

§ 6

Duszpasterza, któmu nadajemy tytuł proboszcza (parochus) powołuje Ordynariusz Wrocławski.

§ 7

Proboszcz nowego kościoła parafialnego posługiwać się będzie urzędową okrągłą pieczęcią z napisem w otoku: Sigillum Ecclesiae paroecialis Rom. Cathol. S. Antonii de Padua Kopaniec lub Rzym. Katol. Kościół parafialny św. Antoniego Padewskiego w Kopańcu.

§ 8

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 września 1977 r.

§ 9

Tekst niniejszego dekretu należy opublikować w kościołach parafialnych w Starej Kamienicy i Kopańcu w dwie najbliższe niedziele podczas wszystkich nabożeństw.
Dane we Wrocławiu, dnia 18 sierpnia 1977 r.

† Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski
Ks. Hieronim Kocyłowski
wz. Kanclerz Kurii

Do wiadomości:
Parafia: Stara Kamienica
Parafia: Kopaniec
Dekanat: Jelenia Góra-Zachód

54

DEKRET
O POWOŁANIU ARCHIDIECEZJALNEJ KOMISJI LITURGICZNEJ

Sobór Watykański II poucza nas, że „liturgia jest szczytem, do którego zmierza działalność Kościoła i jednocześnie jest źródłem, z którego wypływa cała jego moc" (KL nr 10), a „starania o rozwój i odnowienie liturgii słusznie uważa się za znak opatrznościowy działalności Bożej dla naszych czasów, jakby za przejście Ducha Św. w Jego Kościele" (KL nr 43).

Mając na względzie tę wielką rolę liturgii w życiu Ludu Bożego i jej należyty rozwój, stosownie do postanowień Konstytucji o św. Liturgii nr 44—45, jak również do wskazań „Instrukcji o należytym wykonywaniu Konstytucji o Liturgii św." z dnia 26 IX 1964 r. nr 47, ustanawiam — z dniem 26 sierpnia br.

ARCHIDIECEZJALNĄ KOMISJĘ LITURGICZNĄ.

Celem Komisji będzie staranie o właściwe sprawowanie i rozwój liturgii oraz troska o duszpasterstwo liturgiczne w Archidiecezji Wrocławskiej zgodnie z wymaganiami Soboru Watykańskiego II, obowiązującymi zarządzeniami Stolicy Apostolskiej, zarządzeniami i wytycznymi Episkopatu Polski oraz Ordynariusza Archidiecezji. Komisja winna uwzględniać religijne tradycje istniejące w Polsce, a zwłaszcza w Archidiecezji Wrocławskiej.

Ustanawiam następujący skład Archidiecezjalnej Komisji Liturgicznej:

1. ks. bp dr Tadeusz Rybak — przewodniczący
2. ks. dr Leon Czaja — sekretarz
3. ks. prałat dr Hieronim Kocyłowski
4. ks. prałat dr Stanisław Turkowski
5. ks. prałat Alojzy Schmidt
6. O. Prowincjał Fidelis Klosa OFM
7. ks. dr Eugeniusz Mitek
8. ks. mgr Henryk Piotrowski
9. ks. mgr Jan Gwalbert Dębski
10. ks. Norbert Jonek
11. ks. mgr Mirosław Drzewiecki
12. ks. mgr Andrzej Jagiełło
13. M. Gloriosa Gruszka — Przeł. Gen. SS. Służebniczek NMP
14. p. mgr Elżbieta Krawiec
15. p. prof. dr Marian Suski.

Prace Archidiecezjalnej Komisji Liturgicznej, polecam Opiece Maryi Królowej Polski oraz św. Jadwigi Patronki Ziemi Śląskiej.

Wrocław, w uroczystość
M. B. Częstochowskiej — 26 VIII 1977

† Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

DEKRET O WPROWADZENIU EGZAMINÓW WIKARIUSZOWSKICH

Do

Duchowieństwa Archidiecezji Wrocławskiej
(za pośrednictwem Księży Dziekanów)

Kierując się prawodawstwem kościelnym (KPK kan. 130) oraz posoborowymi zasadami ustawicznej formacji kapłańskiej przypominamy o kanonicznym obowiązku trzech egzaminów wikariuszowskich, przepisanych dla kapłanów pierwszego triennium pracy duszpasterskiej.

Egzaminy wikariuszowskie w archidiecezji wrocławskiej odbędą się z początkiem czerwca 1978 r. i obejmą trzy grupy duchowieństwa:

1) kapłanów wyświęconych w r. 1974 oraz tych księży, którzy otrzymali święcenia kapłańskie w latach 1967—1973, a nie uzyskali przywileju zwolnienia z egzaminów wikariuszowskich na podstawie pełnego udziału w kursie licencjackim;
2) kapłanów wyświęconych w r. 1975;
3) kapłanów wyświęconych w r. 1976.

Z egzaminów wikariuszowskich są zwolnieni ci kapłani, którzy aktualnie są pełnymi studentami trzechletniego kursu licencjackiego i składają przepisane egzaminy lub też legitymują się ukończeniem kursu licencjackiego.

Dla kapłanów zobowiązanych do złożenia egzaminów wikariuszowskich w czerwcu 1978 r. nadchodzący rok 1977/78 stanowi okres przygotowawczy do tych egzaminów. Celem pogłębienia formacji kapłańskiej oraz ułatwienia tego przygotowania odbędą się trzy spotkania instruktażowe (w październiku, w okresie po Bożym Narodzeniu oraz po Wielkanocy), podczas których w formie konsultacji będzie omawiany zakres materiału przewidzianego do egzaminu. Program tych konsultacji, ułatwiających studium zaoczne, obejmuje wybrane zagadnienia eklezjologiczno-pastoralne, dogmatyczno-moralne, liturgiczne, homiletyczne, katechetyczne oraz prawno-administracyjne. Podczas zapowiedzianych spotkań specjaliści reprezentujący wymienione dyscypliny przedstawiają kandydatom do egzaminów zakres, główne kierunki i źródła obowiązującego studium.

Kapłani podlegający egzaminom winni zgłosić swój udział w spotkaniach konsultacyjnych do 30 września br. w Wydziale Duszpasterskim Kurii. Księży, którzy nie podporządkują się przepisom prawa kanonicznego, Kuria Metropolitalna wezwie do udziału w konsultacjach przygotowujących do egzaminów wikariuszowskich.

Wrocław, dnia 1 września 1977 r.

† Henryk Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

56

NOWY BISKUP POMOCNICZY WROCŁAWSKI TADEUSZ RYBAK KONSEKRACJA W KATEDRZE WROCŁAWSKIEJ DNIA 24 CZERWCA 1977 ROKU

Nowy Biskup Pomocniczy Wrocławski, Tadeusz Rybak urodził się dnia 7 listopada 1929 roku w Milanówku, archidiecezji warszawskiej. Tam też ukończył szkołę podstawową i średnią. Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości dnia 26 czerwca 1948 roku w Państwowym Liceum Ogólnokształcącym (humanistycznym) w Milanówku, wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, po ukończeniu studiów został wyświęcony na kapłana w Katedrze Wrocławskiej dnia 2 sierpnia 1953 roku przez Ks. Biskupa Franciszka Sonika z Kielc.

Pracował w duszpasterstwie, jako wikariusz w parafii Najśw. Maryi Panny w Bielawie Dolnej, w parafii św. Stanisława Bpa i św. Doroty we Wrocławiu oraz w parafii św. Stanisława Bpa w Świdnicy Śl.

W 1957 roku rozpoczął studia na Wydziale Teologicznym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, które uwieńczył uzyskaniem stopnia doktora teologii. Był jakiś czas kapelanem Zakładu dla Nieuleczalnie Chorych we Wrocławiu, przy ul. św. Marcina.

Dnia 28 czerwca 1962 roku powołał go Ks. Arcybiskup Wrocławski Bolesław Kominek na wicerektora Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu. Jako wicerektor był również wykładowcą teologii dogmatycznej oraz liturgii. Dnia 15 czerwca 1966 roku został odznaczony Rokietą i Mantoletem. W roku 1967 Ks. Arcybiskup Bolesław Kominek powołał go na członka Archidiecezjalnej Komisji Liturgicznej i członka Diecezjalnej Rady Duszpasterskiej. W 1969 roku został mianowany kapelanem Ojca św. Od 1970 roku jest członkiem Komisji Episkopatu Polski do Spraw Seminariów Duchownych.

Dnia 16 marca 1977 roku Sekretarz Stanu Jan kardynał Villot powiadomił J. Em. Ks. Kardynała Prymasa Polski Stefana Wyszyńskiego, że Ks. Prałat dr Tadeusz Rybak, wicerektor Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu został ustanowiony biskupem pomocnym J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego Henryka Gulbinowicza i otrzymał tytularną stolicę biskupią w Benepota. Dnia 26 kwietnia 1977 roku powiadomił urzędowo o tym fakcie J. Em. Ks. Kardynał Prymas Polski, Stefan Wyszyński — Ks. Arcybiskupa Metropolitę Wrocławskiego jak i Biskupa Nominata.

Publikacja nominacji nastąpiła w sobotę, dnia 30 kwietnia 1977 roku w Polsce i w Rzymie.

O tym radosnym wydarzeniu została powiadomiona Archidiecezja Wrocławska dnia 29 maja 1977 roku, a zarazem ogłoszona została data

konsekracji Biskupa Nominata — mianowicie dnia 24 czerwca 1977 roku w uroczystość św. Jana Chrzciciela Patrona Katedry Wrocławskiej.

Dnia 24 czerwca 1977 roku w kościelną uroczystość św. Jana Chrzciciela w prastarym Tumie wrocławskim odbyła się uroczystość konsekracji Biskupa Nominata. Głównym konsekratorem był Ks. Arcybiskup Metropolita Wrocławski Henryk Gulbinowicz, współkonsekratorami: Ks. Biskupi: Jerzy Modzelewski, biskup sufragan warszawski i Wincenty Urban, sufragan wrocławski [1]. W uroczystości konsekracyjnej udział wzięli biskupi: Wacław Wycisk, wikariusz kapitulny diecezji opolskiej, Antoni Adamiuk, sufragan opolski, Tadeusz Błaszkiewicz, sufragan przemyski, Paweł Socha, sufragan gorzowski, Gerhard Schaffran, ordynariusz miśnieński, Bernard Huhn, administrator apostolski w Görlitz, Teodor Hubrich, administrator apostolski w Magdeburgu. W uroczystości konsekracyjnej udział wzięli także: Kapituła Metropolitalna Wrocławska, Księża Profesorowie i Wychowawcy, alumni Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, OO. Prowincjałowie Zgromadzeń Zakonnych męskich, Księża Dziekani, Proboszczowie i Wikariusze Archidiecezji Wrocławskiej, w liczbie około 620. Przybył także na te uroczystości O. Generał OO. Paulinów Grzegorz Kotnis z Jasnej Górny oraz sędziwy Ks. Katecheta, ks. dr Antoni Ruran z parafii Milanówek. Sióstr zakonnych było około 280. Rodzina bliska Biskupa Nominata zasiadła w ławkach prezbiterium. Katedra Wrocławska była wypełniona po brzegi.

Przy dźwiękach dzwonów katedralnych punktualnie o godzinie 17.30 Biskup Nominat prowadzony został procesjonalnie z rezydencji arcybiskupów wrocławskich do Katedry. Duchowieństwo i Lud Boży śpiewali pieśń „Serdeczna Matko". U bram Katedry tak Biskup Nominat jak i Księża Biskupi zostali powitani przez dziatwę szkolną oraz młodzież akademicką. Każdy z Księży Biskupów otrzymał wiązankę kwiatów. Imieniem Kapituły Wrocławskiej powitał Biskupa Nominata Ks. Infułat Franciszek Sudoł, prepozyt. Wzruszający był widok, kiedy Biskupa Nominata powitała delegacja parafii św. Stanisława Biskupa i św. Doroty we Wrocławiu, z Ks. Prałatem Czesławem Tuzienkiewiczem na czele. W tej parafii — jak zaznaczyliśmy wyżej — Biskup Nominat pracował jako wikariusz.

Chór zaintonował „Ecce sacerdos" i procesja zbliżyła się do Ołtarza.

Kiedy wszyscy współcelebransi ubrali się w strój liturgiczny — rozpoczęła się Przenajświętsza Ofiara. Główny celebrans, Ks. Arcybiskup Metropolita Wrocławski Henryk Gulbinowicz rozpoczynając Mszę św. powiedział: „Kiedy niespełna półtora roku temu, w dniu 2 lutego 1976 roku obejmowałem rządy, przekazujący mi archidiecezję wrocławską wikarisuz kapitulny, Ks. Biskup Wincenty Urban wypowiedział się, iż staje przede mną zjednoczone i zgodne prezbiterium świętego Kościoła Wrocławskiego. Z tego to właśnie grona Ojciec św. Paweł VI powołał

1 Biskupem Współkonsekratorem miał być Ks. Biskup Józef Marek — niestety na ten czas poważnie zaniemógł.

nowego biskupa pomocniczego dla świętego Kościoła Wrocławskiego. Uroczystości konsekracyjne odbywają się w przededniu piątej rocznicy doniosłych historycznych decyzji papieskich z dnia 26 czerwca 1972 roku, normalizujących pod względem kanonicznym sytuację w naszych diecezjach zachodnich i północnych. Mianowanie nowego biskupa pomocniczego we Wrocławiu jest przejawem stałej troski Ojca św. o należyte funkcjonowanie Kościoła na tych ziemiach. Kolegium Biskupów składa się z ludzi, dlatego konieczne jest stałe jego uzupełnianie. Dzieje się to na mocy nominacji Ojca św., przez udzielenie sakry biskupiej, przy pełnej jedności innych biskupów.

W tym duchu, my biskupi Wrocławia, wraz z innymi biskupami naszymi Gośćmi, Ciebie, Tadeuszu — włączamy do kolegium biskupiego, w samą patronalną uroczystość naszej Archikatedry, w uroczystość obchodu narodzenia świętego Jana Chrzciciela.

Nowy Biskup Pomocniczy włączony jest w wielką służbę głoszenia Ewangelii, która trwa na Ziemi Śląskiej od tysiąca lat. W języku polskim Ewangelię poczęli tu głosić od nowa polscy kapłani na Śląsku wraz z polskim ludem po odzyskaniu tej ziemi w 1945 roku. Włożyli oni olbrzymi wkład w integrację tych ziem z Macierzą. Ich to wysiłek sprawił, że dzisiaj patrzymy na archidiecezję już uporządkowaną i zorganizowaną. Dla dobra wiernego Ludu Bożego, dla dobra ofiarnego duchowieństwa będzie pracował wykonsekrowany Biskup Tadeusz. Pracę Jego i posługę oddajemy dzisiaj Patronom Kościoła Wrocławskiego: św. Janowi Chrzcicielowi, św. Jadwidze z Trzebnicy i św. Jackowi".

Biskupowi Nominatowi towarzyszyli w sprawowaniu Najśw. Ofiary: Ks. Prałat Aleksander Zienkiewicz, dawny rektor Metropolitalnego Seminarium Duchownego we Wrocławiu i Ks. Prałat Józef Pazdur, ojciec duchowny tegoż Seminarium.

Po Ewangelii kazanie wygłosił Ks. Biskup Jerzy Modzelewski, były proboszcz parafii w Milanówku, w archidiecezji warszawskiej, gdzie urodził się Biskup Nominat.

Oto kazanie w pełnym brzmieniu:

Najdostojniejszy Metropolito Wrocławski!
Drogi Biskupie Nominacie!
Excellentissimi Episcopi Germaniae!
Wielce Dostojni Księża Biskupi Polscy!
Prześwietna Kapituło Wrocławska!
Przewielebny Ojcze Generale!
Wielebne Duchowieństwo i Zgromadzenia Zakonne!
Kochani Alumni i Drogi Ludu Boży!

Dostojna i wiekowa Katedra Wrocławska staje się znowu historycznym świadkiem nowych mocy Bożych. Dokonuje się to w uroczystość Patrona Świątyni — Jana Chrzciciela. W swym dorocznym dniu Męczennik i Prekursor Zbawiciela razem z Kościołem Wrocławskim cieszy się i raduje.

Przecież radością i weselem jest wejście do Kolegium następców Apostołów nowego Biskupa, który z imienia i mocą swego posłannictwa ma stać się rybitwą Ludu Bożego na prastarej Ziemi polskiej.

Tadeusz Rybak, Syn Ziemi Mazowieckiej, przybył prawie 30 lat temu do zniszczonego pożogą wojenną Wrocławia, najstarszego po Gnieźnie biskupstwa w Polsce. Młody maturzysta z Milanówka wyczuwając dążności soborowe, określające Kościół jako społeczność misyjną, dostrzegł, że swoje powołanie do kapłaństwa ma kształtować nie w pobliskiej Stolicy Polski, tylko na rubieżach Rzeczypospolitej, tak bardzo potrzebujących kapłanów. Wybór padł na spalony i wyludniony Wrocław.

Decyzja wyboru była dojrzała. Od młodości bowiem, jako dziecko, uczeń, ministrant — wypowiadał sądy myślowe rozważne, przemyślane, zabarwione często delikatnym uśmiechem. Wolę wstąpienia do Seminarium w odległym od miejsca zamieszkania Wrocławiu oznajmił swym rodzicom, a potem swemu proboszczowi. Ten dzień rozmowy pamiętam, jako jego prefekt i duszpasterz parafii Milanówek.

Drogi Biskupie Tadeuszu! Przez 30 lat przebywałeś w Archidiecezji Wrocławskiej, jako seminarzysta, student, kapłan, duszpasterz, wykładowca, wychowawca, prorektor miejscowego Seminarium. Dziś w uroczystość Narodzenia św. Jana Chrzciciela, Duch Święty działający w Kościele przez Ojca Chrześcijaństwa Pawła VI, obdarzy Cię nowymi łaskami i mocami. Przez nie staniesz się Następcą Apostołów, wejdziesz do grona Episkopatu Polski, będziesz biskupem pomocniczym dla Metropolity Wrocławskiego, a nade wszystko podejmiesz służbę posłannictwa wiary, nadziei i miłości wśród Ludu Bożego.

Otrzymując sakrę biskupią bądź Głosicielem Prawdy Chrystusowej — jakże ona w naszej rzeczywistości jest potrzebna!

Trudno jest żyć człowiekawi bez Prawdy Bożej. Nie wie bowiem skąd wyszedł, dokąd zdąża, po co żyje. Prawdę o Bogu, człowieku i wszechświecie przekazał Chrystus. Kościół głosząc zasady Wiary podaje Prawdy Boże, one ubogacają myśl ludzką. Trzeba je głosić wszystkim — uczonym i prostaczkom, dostojnikom i zamiataczom ulic. Każdy bowiem jest spragniony Prawdy nieprzemijającej, która — choć jest niepojęta i przerasta rozum — daje żywot wieczny. Stąd słusznie mówi myśliciel Chesterton: „Nie jest ten nierozumny, który stracił rozum, ale ten, który stracił wszystko oprócz rozumu". Sam rozum nie wystarczy człowiekowi, potrzebna jest i Wiara. Dlatego, Drogi Biskupie Tadeuszu, bądź wytrwałym głosicielem Prawdy Chrystusowej.

Bądź również Zwiastunem nadziei chrześcijańskiej — na nią czeka nasza Ojczyzna i cały świat.

Czasy, w których żyjemy są dziwne. Dostrzegamy w nich napięcia ideologiczne i konflikty międzyludzkie. Do tego dołącza się irracjonalna gospodarka wodą, powietrzem i surowcami ziemi. Słynny Raport rzymski przedstawia na najbliższe lata smutne perspektywy życia na ziemi. To wszystko budzi lęk, niepokój i osłabia siły psychiczne człowieka.

Pamiętając na słowa Chrystusa „Ufajcie, Jam zwyciężył świat", trzeba przeciw nadziei ludzkiej, budzić nadzieję Bożą. Wskazując na Chrystusa i Jego naukę, zawierającą zasady ewangelicznej wolności, sprawiedliwości, miłości i życia wiecznego z Bogiem, Kościół podnosi ku tym wartościom serca i myśl ludzką, wprowadza pokój i zgodę do rodzin, uzdrawia stosunki międzyludzkie. Symbolem tej ufności jest Chrystus Świętokrzyski z ulic Warszawy, który choć upada pod krzyżem, wznosi rękę ku górze i mówi: „Sursum corda".

Dlatego, Drogi Biskupie Tadeuszu, bądź zawsze Zwiastunem nadziei chrześcijańskiej.

Bądź wreszcie Nosicielem miłości ewangelicznej — jakże wszyscy jej pragną i oczekują!

Siłą twórczą człowieka jest miłość. Ale prawdziwa miłość to nie slogan, uczucie, sentyment. Miłość to czyn, działanie, poświęcenie, oddanie się Bogu i człowiekowi w Bogu. Taką miłość okazał Zbawiciel na drzewie Krzyża. Idąc w ślady Chrystusa, słabi ludzie, ale wielcy duchem, miłością przeobrażali stosunki społeczne. Wspaniały przykład miłości dali nam: Jan Ewangelista i Paweł Apostoł Narodów, Franciszek z Asyżu i Portugalczyk Jan Boży, Maksymilian Kolbe i Jan XXIII, Brat Albert i Matka Teresa z Kalkuty.

Serce biskupie ma się również kierować służebną miłością do wszystkich, zwłaszcza do dzieci i młodzieży, chorych i samotnych. Kapłani także potrzebują miłości pasterskiej. Miłość bowiem jest zwycięska i staje się źródłem mocy i uszlachetnienia człowieka i społeczeństw.

Bądź przeto, Drogi Biskupie, zawsze Nosicielem miłości ewangelicznej.

Drogi Biskupie Tadeuszu,

za chwilę rozpoczną się święte obrzędy konsekracji. Na Twoją głowę zostaną położone ręce biskupie, na ramiona włożona księga Ewangelii. Twoje ręce zostaną namaszczone Krzyżmem świętym. Otrzymasz pierścień, pastorał i mitrę. Są to znaki i symbole Twego posłannictwa, jako Głosiciela Prawdy, Zwiastuna Nadziei, Nosiciela Miłości.

W tym posłannictwie niech Cię wspiera Jan Chrzciciel, św. Jadwiga z Trzebnicy i Pani Nasza z Jasnej Góry i Ostrej Bramy. Amen.

Po kazaniu i odśpiewaniu „O Stworzycielu Duchu przyjdź" Ks. Prałat Aleksander Zienkiewicz zwrócił się do Konsekratora Ks. Arcybiskupa Metropolity Wrocławskiego Henryka Gulbinowicza: „Czcigodny Ojcze! Święta Matka, Kościół Katolicki usilnie prosi, abyś wyświęcił na biskupa Księdza Tadeusza Rybaka! Czy macie nominację Stolicy Apostolskiej? — Mamy! — Przeczytajcie!"

Ks. Prałat Józef Pazdur odczytał pismo J. Em. Ks. Prymasa Polski Stefana Kardynała Wyszyńskiego z dnia 26 kwietnia 1977 roku, powiadamiające o nominacji Ks. Prałata dra Tadeusza Rybaka wicerektora Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego we Wrocła-

wiu — Biskupem Pomocniczym we Wrocławiu, w zastępstwie bulii prekonizacyjnej Ojca św. Pawła VI, która doszła pocztą dopiero w sierpniu 1977 roku.

Po odczytaniu tego pisma Biskup Pomocniczy odpowiadał na pytania stawiane mu wobec Ludu Bożego, według starego zwyczaju, czy chce dochować wiary i wypełnić powierzony urząd. Podczas śpiewanej litanii do Wszystkich Świętych wszyscy klęczeli a Wybrany padł na twarz przed Majestatem Bożym.

Po litanii Ks. Arcybiskup Metropolita Wrocławski wraz z Ks. Biskupami Współkonsekratorami włożył ręce na głowę Wybranego. Włożyli też ręce na Niego pozostali Księża Biskupi. Po wspólnej modlitwie nad Wybranym, przy włożonej na głowę Wybranego księdze. Ewangelii nastąpiło namaszczenie Krzyżmem Świętym głowy Konsekrowanego, oddanie Księgi Ewangelii w ręce Wybranego, włożenie pierścienia biskupiego, mitry, laski pasterskiej (które to insignia zostały poświęcone przed Mszą św.). Wszyscy obecni biskupi wymienili pocałunek pokoju.

Po Komunii Świętej Katedra rozbrzmiała radosnym hymnem dziękczynnym „Ciebie, Boga wysławiamy"! W czasie odśpiewania tego hymnu wykonsekrowany Ks. Biskup Tadeusz Rybak wraz z Biskupami Współkonsekratorami przeszedł przez Katedrę, błogosławiąc po raz pierwszy Duchowieństwu, Siostrom Zakonnym i licznie zebranemu Ludowi Bożemu.

Po udzieleniu ostatniego błogosławieństwa kapłani, alumni wraz z Biskupami udali się do Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego na wspólną wieczerzę. W czasie wieczerzy przemawiali Księża Biskupi, O. Generał OO. Paulinów, Ks. Rektor J. Majka, imieniem kolegów nowego Ks. Biskupa Ks. Proboszcz Kurdybelski.

Na koniec przemówił Ks. Biskup Tadeusz Rybak, dziękując wszystkim za życzliwość, modlitwy i uczestnictwo.

Ks. Biskup Tadeusz Rybak obrał sobie godło biskupie: „PER CHRISTUM IN SPIRITU AD PATREM".

BULLA PREKONIZACYJNA OJCA ŚW. PAPIEŻA PAWŁA VI USTANAWIAJĄCA KS. PRAŁATA DRA TADEUSZA RYBAKA, WICEREKTORA WYŻSZEGO METROPOLITALNEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO WE WROCŁAWIU — BISKUPEM POMOCNICZYM KS. ARCYBISKUPA METROPOLITY WROCŁAWSKIEGO HENRYKA GULBINOWICZA

Paulus Episcopus Servus Servorum Dei dilecto filio Taddaeo Rybak, vices moderatoris Seminarii archidioecesis Vratislaviens gerenti, electo Episcopo titulo Benepotensi atque Auxiliari sacri Praesulis Vratislaviensis, salutem et Apostolicam Benedictionem.

Nihil antiquius habentes, quam ut ea omnia praestemus, quae adiumento esse possint Episcopis in Ecclesiis particularibus regendis, censemus morem esse gerendum voluntati Venerabiils Fratris Henrici Gulbinowicz, Archiepiscopi Vratislaviensis, qui ingravescentibus pastoralibus laboribus pressus non dubitavit preces Nobis adhibere, ut Auxiliaris sibi daretur Episcopus. Quocirca, ratam habentes senteniam Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis Sacrae Congregationis pro Episcopis praepositorum, Nos per has Litteras vi et auctoritate Nostra Apostolica te, dilecte Fili, Episcopum titulo BENEPOTENSEM nominamus teque Auxiliarem memorato Archiepiscopo Vratislaviensi tradimus, omnibus quidem iuribus auctum quae tuae dignitas munerisque sunt propria, de quibus per Apostolicas Litteras „Ecclesiae Sanctae" cautum est, quae motu proprio die VI mensis Augusti anno MCMLXVI editae sunt. Tibi facultatem facimus ut a catholico Episcopo, cui duo assint eiusdem ordinis episcopalis viri consecratores, ubivis ordinationem ad statutas leges liturgicas accipias, post tamen quam, servatis omnibus iure servandis, coram eodem vel alio sacro Praesule professionem fidei faceris atque fidelitatem erga Nos et Successores Nostros iuraveris secundum traslaticias formulas, quas cito ad Sacram Congregationem pro Episcopis transmittes more signatas sigilloque impressas. Te interea, dilecte Fili, cui tantam dignitatem suscepturo gratulamur, vehementer hortamus ut, consociata opera cum sacro Praesule cui assignaris auxilio, vires tuas sedulo in bonum populi Vratislaviensis sibi crediti impendas. Cui rei plane fisi, te valere iubemus. Datum Romae, apud S. Petrum, die duodetricesimo mensis Aprilis, anno Domini MCMLXXVII, Pontificatus Nostri quarto decimo.

Ls.
† Paulus Papa VI
S. Paulus S. Petrus
† Ioannes Card. Villot mp.
Secretarius Status
Iosephus Betton, Proton Apost. mp.

58

NOMINACJE

Mianowani: J. E. Ks. Biskup Sufragan Tadeusz Rybak — wikariuszem generalnym Archidiecezji Wrocławskiej; Ks. mgr Henryk Piotrowski, prefekt Wyższego Seminarium Metropolitalnego Duchownego we Wrocławiu — wicerektorem tegoż Seminarium; Ks. dr Tomasz Hergesel, profesor Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego we Wrocławiu — prefektem tegoż Seminarium; Ks. Krystian Hyla, wikariusz parafii p.w. św. Piotra i Pawła w Oławie — notariuszem Sądu Arcybiskupiego we Wrocławiu; Ks. Zdzisław Kaleński, administrator we Wrocławiu-Osobowicach — sędzią prosynodalnym Arcybiskupiego Sądu we Wrocławiu; Ks. Józef Cięciwa, administrator w Laskowicach Oławskich — wicedziekanem Dekanatu Oława, Ks. Władysław Jóźków, administrator parafii p.w. św. Trójcy w Legnicy — wicedziekanem Dekanatu Legnica; Ks. Julian Głowacki, wikariusz parafii p.w. Św. Ducha we Wrocławiu — rektorem kościoła w Prusicach; Ks. Sylwester Nowocień, wikariusz parafii p.w. św. Bonifacego w Zgorzelcu — katechetą tamże; Ks. Józef Piechaczek, wikariusz w Namysłowie — kapelanem szpitala tamże.

59

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

MIANOWANI WIKARIUSZAMI

Ks. Mieczysław Adamski, po dokonaniu inkardynacji w Archidiecezji Wrocławskiej z Diecezji Gorzowskiej — wikariuszem w Wilkowie Namysłowskim; Ks. Edmund Balasiński, administrator w Mieroszowie — wikariuszem w Lubawce; Ks. Mieczysław Bielamowicz, wikariusz parafii p.w. św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze — wikariuszem w Smogorzowie k. Namysłowa; Ks. Henryk Bielawski, administrator w Lutyni — wikariuszem w Korzeńsku; Ks. Leszek Buczkowski, administrator w Wierzbnej koło Oławy — wikariuszem w Brzeźnicy; Ks. Michał Cal, wikariusz w Chojnowie — wikariuszem w Mściwojowie; Ks. Stanisław Chabin, administrator w Owczarach — wikariuszem w Kucharzowicach; Ks. Zbigniew Domagała, wikariusz w Żeliszowie — wikariuszem w Raciborowicach; Ks. Józef Frąc, wikariusz parafii p.w. Najśw. Serca P. Jezusa w Kudowej-Zdroju — wikariuszem tamże; Ks. dr Franciszek Głód, wikariusz parafii p.w. św. Elżbiety we Wrocławiu — wikariuszem tamże; Ks. Jan Górecki, administrator w Rudnicy — wikariuszem w Walimiu; Ks. Zdzisław Graczyński, wikariusz we Wleniu — wikariuszem w Wierzbnej koło Oławy; Ks. Tadeusz Jaworski, administrator w Raciborowicach — wikariuszem w Węglińcu; Ks. Władysław Korczyński, administrator w Smogorzowie k. Namysłowa — wikariuszem w Żabi-

nie; Ks. Władysław Łętowski, administrator w Walimiu — wikariuszem w parafii p.w. Matki Boskiej Szkaplerznej w Brzegu Dolnym; Ks. Józef Michalski, administrator w Wilkowie Namysłowskim — wikariuszem w Lutyni; Ks. Franciszek Opara, wikariusz w Bielawie Górnej — wikariuszem w Żeliszowie; Ks. Ludwik Sosnowski, wikariusz w Zgorzelcu-Ujeździe — wikariuszem w Maciejowej; Ks. Władysław Szukała, administrator w Węglińcu — wikariuszem w Pszennie; Ks. Bernard Wachholtz, administrator w Kucharzowicach — wikariuszem w Owczarach.

PRZENIESIENI XX. WIKARIUSZE

Ks. Marek Adaczek z parafii św. Jerzego w Dzierżoniowie do parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu; Ks. Józef Adamowicz z Chojnowa do parafii św. Aniołów Stróżów w Wałbrzychu; Ks. Stanisław Babicz z parafii Wniebowzięcia N.M.P. w Bolesławcu do parafii św. Elżbiety we Wrocławiu; Ks. Jan Bagiński z parafii św. Stanisława i Doroty we Wrocławiu do parafii św. Henryka we Wrocławiu; Ks. Czesław Barczewski z parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu do Polkowic; Ks. Kazimierz Barzycki z Mysłakowic do parafii M. B. Królowej Polski w Wojcieszowie Górnym; Ks. Stanisław Bijak z parafii św. Henryka we Wrocławiu do parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu; Ks. Zenon Bocheński ze Strzegomia do Olszan k. Strzegomia; Ks. Bolesław Boczan z Trójcy do parafii św. Krzyża w Brzegu; Ks. Feliks Brzozowski z parafii Bożego Ciała we Wrocławiu do Wrocławia-Leśnicy; Ks. Marian Chmiel z Sycowa do Jaworzyny; Ks. Antoni Chabraszewski z parafii św. Aniołów Stróżów w Wałbrzychu do parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Bolesławcu Śl.; Ks. Józef Czekański z parafii św. Józefa w Wałbrzychu-Sobięcinie do Czerniny; Ks. Zbigniew Dołhań z parafii św. Krzyża w Brzegu do parafii Bożego Ciała we Wrocławiu; Ks. Stefan Dombaj z Jaworzyny Śl. do parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu; Ks. Zbigniew Domiński z Prusic do parafii św. Piotra i Pawła w Świebodzicach; Ks. Włodzimierz Dmitrów z Gryfowa Śl. do Lutyni; Ks. Czesław Dymała z Bielawy Górnej do Lubania Śl.; Ks. Tadeusz Faryś z parafii św. Jacka w Legnicy do parafii Chrystusa Króla w Dzierżoniowie; Ks. Marian Gamrot ze Stronia Śl. do Walimia; Ks. Zenon Gąska z parafii Niepokalanego Poczęcia N. M. P. w Wałbrzychu-Piaskowej Górze do Złotoryi; Ks. Józef Gołąb z Lewina Brzeskiego do parafii św. Maurycego we Wrocławiu; Ks. Czesław Grębosz z parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Bolesławcu Śl. do Polkowic; Ks. Mieczysław Jackowiak z parafii św. Jerzego w Dzierżoniowie do Wrocławia-Ołtaszyna; Ks. Władysław Janicki z parafii św. Jadwigi we Wrocławiu-Leśnicy do Sycowa; Ks. Kazimierz Jedliński z parafii św. Mikołaja w Świebodzicach do Nowogrodźca; Ks. Ryszard Jerie z parafii św. Piotra i Pawła w Legnicy do parafii Bożego Ciała we Wrocławiu; Ks. Krystian Jurczyk z Leśnej do parafii św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze;

Ks. Bogdan Kaczorowski z parafii św. Trójcy w Legnicy do parafii św. Aniołów Stróżów w Wałbrzychu; Ks. Antoni Kopciuch z parafii św. Trójcy w Boguszowie-Gorcach do Wlenia; Ks. Stanisław Kaszowicz z parafii św. Krzyża w Jeleniej Górze do Dziadowej Kłody; Ks. Stanisław Kawzowicz z parafii św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze do parafii św. Stanisława i Doroty we Wrocławiu; Ks. Józef Kijak ze Złotoryi do parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Bolesławcu Śl.; Ks. Jan Kisz z parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Bolesławcu Śl. do Jedliny Zdroju; Ks. Władysław Kliś z parafii św. Katarzyny w Nowej Rudzie do parafii św. Barbary w Nowej Rudzie; Ks. Marian Kobylarczyk z Bierutowa do Chojnowa; Ks. Zbigniew Korab z parafii M. B. Pocieszenia w Oławie do parafii św. Elżbiety we Wrocławiu; Ks. Henryk Kuczera z Szczawna-Zdroju do parafii św. Piotra i Pawła w Legnicy; Ks. Piotr Kudokas z parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Oławie do Gryfowa Śl.; Ks. Kazimierz Kudryński z Wrocławia-Leśnicy do parafii św. Piotra i Pawła w Legnicy; Ks. Michał Kuś z Walimia do Prusic; Ks. Bolesław Lasocki z parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu do parafii św. Stanisława i Doroty we Wrocławiu; Ks. Władysław Lasota z parafii Św. Ducha w Boguszowie-Gorcach do parafii św. Jerzego w Dzierżoniowie; Ks. Bernard Łosoń z Koskowic do parafii św. Trójcy w Legnicy; Ks. Stanisław Łabiński z parafii Bożego Ciała we Wrocławiu do parafii św. Krzyża w Brzegu; Ks. Marian Maluk z Sulikowa do Trójcy; Ks. Marian Matuła z parafii św. Maurycego we Wrocławiu do parafii św. Ducha we Wrocławiu; Ks. Marian Mądry z Gryfowa Śl. do Góry Śl.; Ks. Zbigniew Michalewicz z Lubania Śl. do Bierutowa; Ks. Wojciech Mroszczak z parafii św. Barbary w Nowej Rudzie do Mysłakowic; Ks. Sylwester Nowocień z parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu do parafii św. Krzyża w Jeleniej Górze; Ks. Franciszek Opara z parafii św. Piotra i Pawła w Legnicy do Bielawy Górnej; Ks. Mieczysław Ośka z parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Bolesławcu Śl. do Lewina Brzeskiego; Ks. Jerzy Osoliński z parafii św. Józefa w Wałbrzychu-Piaskowej Górze do parafii M. B. Nieustającej Pomocy w Bolesławcu Śl.; Ks. Zygmunt Pawłowski z Wrocławia Muchoboru Wielkiego do parafii św. Krzyża w Jeleniej Górze; Ks. Józef Piątek z parafii św. Aniołów Stróżów w Wałbrzychu do parafii św. Katarzyny w Nowej Rudzie; Ks. Jan Piszczorowicz z parafii św. Mikołaja w Brzegu do parafii św. Józefa Robotnika w Wałbrzychu; Ks. Hieronim Pohl z Milicza do parafii św. Henryka we Wrocławiu; Ks. Stanisaw Potocki z Sycowa do parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu; Ks. Tadeusz Przybysz z Jedliny Zdroju do parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu; Ks. Zdzisław Pyszka z parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu do Wrocławia-Leśnicy; Ks. Kazimierz Rzońca z parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu do parafii Niepokalanego Poczęcia N. M. P. w Wałbrzychu-Piaskowej Górze; Ks. Franciszek Skorusa z Polkowic do parafii św. Piotra i Pawła w Legnicy; Ks. Eugeniusz Solecki z Nowogrodźca do Luboszyc; Ks. Krzysztof Stabrawa

z Lewina Brzeskiego do Maciejowej; Ks. Stanisław Staroń ze Świerzawy do Siechnicy; Ks. Kazimierz Struzik z parafii św. Elżbiety we Wrocławiu do Sulikowa; Ks. Józef Szczepaniak z Góry Śl. do Wrocławia Muchoboru Wielkiego; Ks. Augustyn Szczepanik z Wołowa do parafii św. Mikołaja w Świebodzicach; Ks. Bolesław Szczęch z Lądka Zdroju do Lubania Śl.; Ks. Jan Tomczak z Lubania Śl. do Uniegoszczy; Ks. Witold Trociński z parafii św. Piotra i Pawła w Świebodzicach do parafii św. Krzyża w Jeleniej Górze; Ks. Stanisław Walów z Polkowic do Gryfowa Śl.; Ks. Piotr Walter z parafii św. Bonifacego w Zgorzelcu do Świerzawy; Ks. Erwin Wieczorek z parafii św. Stanisława i Doroty we Wrocławiu do Bielawy Górnej; Ks. Stanisław Włodarski z parafii Chrystusa Króla w Dzierżoniowie do Sobótki.

Przeszli w stan spoczynku: Ks. Stanisław Jazowiecki po urlopie zdrowotnym; Ks. Zdzisław Kiwacz, administrator parafii M. B. Szkaplerznej w Brzegu Dolnym; Ks. Karol Kwaśniewski, administrator w Żabinie; Ks. Bronisław Pachołek, administrator w Lubawce; Ks. Feliks Sztulpa, administrator w Korzeńsku.

Urlop otrzymali: Ks. Józef Pas, wikariusz parafii św. Jerzego w Wałbrzychu; Ks. Edward Sajda, administrator parafii Najśw. Serca P. Jezusa w Kudowie Zdroju.

Inkardynowany do archidiecezji: Ks. Mieczysław Adamski, kapłan diecezji gorzowskiej.

Wstąpił do Zakonu OO. Klaretynów: Ks. Stanisław Wójcik, wikariusz w Górze Śl.

Skierowani na misje: Ks. Jan Fecko, wikariusz parafii św. Piotra i Pawła w Legnicy; Ks. Józef Jurkowski, administrator w Mściwojowie; Ks. Antoni Kapuściński, wikariusz parafii św. Józefa Robotnika w Wałbrzychu-Piaskowej Górze; Ks. Michał Potaczało, wikariusz parafii św. Erazma i Pankracego w Jeleniej Górze; Ks. Józef Weligała, administrator w Brzeźnicy; Ks. Stanisław Śliwiak, wikariusz we Wrocławiu-Ołtaszynie.

Odwołany przez Władze Zakonne: Ks. Józef Młynarczyk SP, administrator w Maciejowej.

Ekskardynowany do diecezji Mainz w Niemczech Zachodnich, kapłan Archidiecezji Wrocławskiej Ks. Józef Hildebrand.

60

PROGRAM
DNIA SKUPIENIA KSIĘŻY DZIEKANÓW ARCHIDIECEZJI WROCŁAWSKIEJ, WROCŁAW — 6 WRZEŚNIA 1977 R., GODZ. 10.00 METROPOLITALNE SEMINARIUM DUCHOWNE

Część I Ascetyczna — kaplica Seminarium Duchownego na II p.

godz. 10.00 — Msza św., koncelebrowana pod przewodnictwem Arcybiskupa Metropolity

— Homilia — Ks. Prałat A. Zienkiewicz

Część II Formacyjna — Sala Seminarium Duchownego na I p.
godz. 11.00 — Słowo wstępne — Ksiądz Arcybiskup
— Wprowadzenie zarządzenia o kulcie eucharystycznym w archidiecezji — Ks. Biskup Tadeusz Rybak
— Parafialna Rada Katechetyczna — Ks. Prałat Stanisław Turkowski
— Dyskusja
— Przerwa — kawa

Część III Duszpastersko-administracyjna
godz. 13.00 — Powołanie Arch. Rady Kapłańskiej — dekret
— Relacja ad limina
— Komunikaty Kurii Metropolitalnej
1. Wydział Duszpasterski
2. Metropolitalne Seminarium Duchowne
3. Wydział Gospodarczo-Finansowy
4. Referat Katechetyczny
5. Referat Muzyki Kościelnej
6. Referat Dobroczynności i BPK
7. Duszpasterstwo Akademickie
— Wolne wnioski

Zakończenie Dnia Skupienia. Adoracja Najśw. Sakramentu w kaplicy Seminarium Duchownego na II p.

61

W SPRAWIE OPŁAT ZA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Warszawa, dnia 8 września 1976 r.

V-DYREKTOR
URZĘDU DO SPRAW WYZNAŃ
Nr RK-75/6/76

Ksiądz Franciszek Gościński
Zastępca Sekretarza Episkopatu
w miejscu
ul. Dziekania 1

W związku z interwencjami w sprawie podwyżki opłat za ponadlimitowe zużycie energii elektrycznej Urząd do Spraw Wyznań uprzejmie informuje, że okręgowe inspektoraty gospodarki paliwowo-energetyczne zostały upoważnione do pozytywnego załatwiania podań w sprawie niepodwyższania ceny za energię elektryczną pomimo przekroczenia limitu jej zużycia.

Urząd do Spraw Wyznań wystąpił w tej sprawie do Głównego Inspektora Gospodarki Paliwowo-Energetycznej i został przez niego zawiadomiony pismem z dnia 12. VIII. 1976 r. Nr ZED-1/1113/76, że zo-

stały wydane polecenia dyrektorom okręgowych inspektoratów gospodarki paliwowo-energetycznej, by podania składane przez parafie o zmianę limitów były załatwiane pozytywnie.

Aleksander Merker

OPŁATY ZA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ DLA CZĘŚCI MIESZKALNEJ INSTYTUCJI KOŚCIELNYCH I KLASZTORÓW

1. Państwowy Inspektorat Gosp. Paliwowo-Energetycznej pismem z dnia 28. XI. 1975 r., znak: ZK-3/4040-40/468/75 skierowanym do Zjednoczenia Energetyki Dyrekcji Ekonomicznej w Warszawie zarządził, że m. in. plebanie, wikariatki, kanonie, rezydencje biskupie, mieszkalne części klasztorów oraz prowadzone przez zakony domy opieki społecznej (wylicza się 12 takich domów) opłacają za energię elektryczną stawkę ustaloną dla gospodarstw domowych w § 1 ust. 1 zarządzenia nr 98/63 Państwowej Komisji Cen z 18. III. 63 r. — tj. 0,90 zł/kWh. Jeżeli natomiast w obiektach tych w 1975 r. stosowano opłatę po 0,60 zł/kWh, to po 1. I. 76 r. nadal taka obowiązuje.

Jeżeli w tych obiektach znajdują się pomieszczenia użytkowe (biura, kaplice, sale wykładowe, internaty, warsztaty rzemieślnicze, zakłady usługowe, ogrodnicze itp.), zużycie energii w tych pomieszczeniach rozlicza się według taryfy nr 7 — Z/76, ale na podstawie wskazań odrębnych liczników. Jeżeli jest jeden licznik — do czasu rozdzielenia instalacji ma być stosowana opłata po 90 groszy lub po 60 gr (jak wyżej). Odrębny licznik należy w tym wypadku zainstalować na żądanie dostawcy w terminie przez niego wyznaczonym — nie krótszym jednak od 6 miesięcy.

2. W bardzo licznych wypadkach nie stosowano w praktyce wyżej podanych przepisów i pobierano opłaty wyższe, przeważnie po 1 zł/kWh oraz wyznaczano limity dla mieszkalnej części instytucji kościelnych i klasztorów — w oparciu o Uchwałę Rady Ministrów Nr 80 z 19. IV. 76 r. (Mon. Pol. 1976 Nr 17, poz. 77).

3. Obowiązujące stawki podane w pkt 1 w oparciu o wypis pisma Ministerstwa Energetyki i Energii Atomowej, Departament Planowania i Rozwoju, z dn. 8. XII. 1976 r. znak: PL/ZZ-2633-121-76.

„...w sprawie taryfy za energię elektryczną dostarczaną do mieszkalnej części instytucji kościelnych i klasztorów uprzejmie informuję, że pismem z dnia 8 grudnia br. przypomniano podległym naszemu Ministerstwu przedsiębiorstwom o konieczności przestrzegania wytycznych Państwowej Komisji Cen w tym zakresie i zobowiązano je do spowodowania bezzwłocznego stosowania w stosunku do w/w odbiorców taryfy dla gospodarstw domowych.

Nadpłacane należności z tytułu stosowania niewłaściwej taryfy zostaną zwrócone poprzez zaliczenie ich na poczet przyszłych rachunków za ener-

gię elektryczną. W tej samej formie zwrócone zostaną niewielkie kwoty niesłusznie pobranych opłat za energię elektryczną zużytą ponad wyznaczony limit, natomiast większe kwoty — pobrane z tego tytułu — zostaną zwrócone bezpośrednio do rąk płatników..."

62

DUSZPASTERSTWO AKADEMICKIE

W trosce o duchowy rozwój i dalszą prawidłową formację religijną młodzieży, Duszpasterstwo Akademickie — któremu zalecona jest troska o życie duchowe młodzieży studiującej — zwraca się niniejszym z gorącą prośbą o poinformowanie maturzystów, że

— obowiązkiem każdego chrześcijanina jest ciągły rozwój, doskonalenie się i pogłębianie wiedzy religijnej proporcjonalnie do wzrastania wiedzy ogólnej (Dekret o apostolstwie świeckich 30, 31);
— stąd formacja religijna nie kończy się na świadectwie maturalnym lecz przedłuża się na okres studiów czy pracy zawodowej;
— absolwenci udający się na studia do miast uniwersyteckich powinni wiedzieć, że ich obowiązkiem jest zgłosić się do ośrodka DA (załączamy listę DA w kraju i w Szczecinie z prośbą o zaznajomienie z nią młodzieży maturalnej);
— wdzięczni będziemy, jeśli każdy maturzysta otrzyma od Księdza Proboszcza swojej parafii krótki list polecający go duszpasterzowi akademickiemu — w ten sposób parafia zachowuje więź ze swoim wychowankiem, gdyż duszpasterz akademicki będzie mógł utrzymywać kontakt z parafią macierzystą studenta;
— Duszpasterstwo Akademickie prosi także Księdza Proboszcza i katechetów o zorganizowanie przynajmniej dwa razy w roku, z okazji opłatka i święconego, spotkania z młodzieżą swojej parafii, studiującą w różnych miastach kraju (można również zaprosić na takie spotkanie aktualnych maturzystów).

OGÓLNOPOLSKIE OŚRODKI DUSZPASTERSTWA AKADEMICKIEGO

D. Białostocka	— Ks. Prałat Zygmunt Lewicki 81-417 Białystok, ul. Dąbrowskiego 1
D. Częstochowska	— Ks. Lic. Ireneusz Skubiś 42-200 Częstochowa, ul. Krakowska 13
D. Chełmińska	— Ks. Władysław Wołoszyn, TJ 87-100 Toruń, ul. Piekary 24
D. Gdańska	— Ks. Franciszek Jarząb 80-245 Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Mireckiego 3
D. Gnieźnieńska	— Ks. Franciszek Welc 85-101 Bydgoszcz, ul. Farna 2 m 5

D. Gorzowska	—	Ks. Jerzy Nowaczyk 65-329 Zielona Góra, ul. Aliny 5
D. Katowicka	—	Ks. Stanisław Helona 40-041 Katowice, ul. Plebiscytowa 49a
D. Kielecka	—	Ks. dr Julisław Łukomski 25-353 Kielce, ul. Czerwonego Krzyża 7
D. Koszalińska	—	Ks. Jan Girjatowicz 76-200 Słupsk, ul. Findera 22
D. Krakowska	—	Ks. Franciszek Płonka 31-008 Kraków, ul. Św. Anny 11
D. Lubelska	—	Ks. Andrzej Koprowski, TJ 20-039 Lublin, ul. Nowotki 7
D. Łódzka	—	Ks. mgr Jan Sobczak 90-458 Łódź, ul. Worcella 5
D. Opolska	—	Ks. Herbert Hlubek 44-100 Gliwice, ul. Kościelna 6
D. Płocka	—	Ks. dr Tadeusz Król 09-400 Płock, ul. Wolnej Afryki 2
D. Poznańska	—	Ks. Piotr Siebert 61-858 Poznań, ul. Grobla 2
D. Przemyska	—	Ks. mgr Kazimierz Ryczan 35-010 Rzeszów, ul. Turkienicza 37
D. Sandomierska	—	Ks. mgr Jerzy Banaśkiewicz 26-600 Radom, ul. Sienkiewicza 19
D. Siedlecka	—	Ks. mgr Stefan Kornas 08-100 Siedlce, ul. Floriańska 5
D. Szczecińska	—	Ks. dr Zygmunt Kłysz 70-485 Szczecin, ul. Królowej Korony Polskiej 28
D. Warmińska	—	Ks. mgr Benedykt Przeracki 10-509 Olsztyn, ul. Mickiewicza 10
D. Warszawska	—	Ks. dr Tadeusz Uszyński 00-322 Warszawa, ul. Krakowskie Przedm. 68
D. Włocławska	—	Ks. dr Tadeusz Korpusiński 97-800 Włocławek, ul. Buczka 9
D. Wrocławska	—	Ks. Prałat Aleksander Zienkiewicz 50-328 Wrocław, ul. Katedralna 4
D. Łomżyńska	—	Ks. mgr Janusz Kubrak 01-653 Warszawa (ATK), ul. Dewajtis 3

ADRESY OŚRODKÓW DUSZPASTERSTWA AKADEMICKIEGO W SZCZECINIE

Katedra św. Jakuba — Szczecin, ul. Wielka

Kościół Królowej Korony Polskiej — Szczecin, ul. Królowej Korony Polskiej 28

Kościół Serca Jezusowego (Księża Chrystusowcy) — Szczecin, Pl. Zwycięstwa
Kościół Św. Andrzeja Boboli (Księża Jezuici) — Szczecin, ul. Pocztowa 22
Kościół Św. Jana Chrzciciela — Szczecin, ul. Bogurodzicy 3
Kościół Św. Krzyża — Szczecin, ul. Wieniawskiego 4
Kościół Św. Stanisława Kostki — Szczecin, ul. Jana Chr. Paska 35a
Kościół Św. Józefa — Szczecin, ul. Połabska 1
Kościół Najświętszego Zbawiciela — Szczecin, ul. Słowackiego
Kościół Św. Kazimierza — Szczecin, ul. Broniewskiego 18
Kościół Niepokalanego Poczęcia Matki Bożej — Szczecin, Pl. Kościelny 3 (Dąbie)
Kaplica — Głębokie — Szczecin, ul. Majowa 24

POMOCE DUSZPASTERSKIE

WPROWADZENIE DZIECI MNIEJSZYCH W UCZESTNICZENIE W MSZY ŚW.

(dzieci w wieku 4—7 lat, także niekatechizowanych)

1. WAŻNOŚĆ I KONIECZNOŚĆ TEJ PRACY

W obecnym czasie nikt już nie wysuwa zastrzeżeń przeciwko twierdzeniu, że wszelkie poczynania pedagogiczne winne być podjęte od najwcześniejszych lat. Dotyczy to i wychowania do uczestniczenia we Mszy św. Natomiast sposób tego uczestniczenia jest w rozmaity sposób opracowywany i dyskutowany. Poniżej przedstawiam jeden ze sposobów.

Cykl obejmuje 10 Mszy św. w ciągu roku pracy. Msza św. dla mniejszych dzieci (niekiedy i łącznie dla I kl.) jest odprawiana 1 raz w miesiącu — zależnie od warunków w niedzielę względnie w dzień powszedni. Każda Msza św. jest całością, ale budowana jest na poprzednich i stanowi podstawę dla następnych, dlatego nie należy jej dowolnie przestawiać.

2. CEL CYKLU

Celem tego cyklu jest:

— doprowadzić dzieci do miłującego Boga, dać przeżycie miłości i wdzięczności względem Boga, oraz radości,
— nauczyć najważniejszych prawd wiary związanych ze Mszą św. oraz prawidłowych postaw.

Z uwagi na odmienność psychiki małego dziecka powyższy cel osiągniemy przez:

a) prostotę pod względem treści,
b) odpowiedni klimat,
c) poglądowość,
d) ruch.

Dobrze by było, gdyby myśl przewodnia Spotkania, Ewangelia i oparte na niej kazanie jak również dany okres liturgiczny stanowiły pewną całość. Z tą całością zharmonizowane byłyby też słowa Komentatora i pieśni. Kazanie i wyjaśnienia Komentatora winne być krótkie i proste, pieśni zaś poprzedzane jednym ukierunkowującym zdaniem.

Zaangażowanie Celebransa, Komentatora, Katechetki, wszystkich dorosłych biorących udział we Mszy św. stwarza klimat. Dzieje się coś wielkiego, wzruszającego, a zarazem tajemniczego. Dziecko jest bardzo wrażliwe na nastrój, wchłania go jak gąbka.

Przy odpowiednim klimacie zupełnie naturalne są znaki czci i miłości, wspólna modlitwa recytowana lub śpiewana, ale też i modlitwa indywidualna. Szczególnie należy wykorzystać ciszę — dziecko ma przeżyć ciszę i w niej spotkać Boga.

Metodzie poglądowej sprzyja wnętrze kościoła, obrzędy liturgiczne oraz pewne pomoce np. małe sztandarki ze zmieniającymi się emblematami, serca, świece, przyozdobiony krzyż itd. Komentator zapowiada (i pokazuje) jakie pomoce trzeba przynieść na następne Spotkanie. Przy następnym Spotkaniu dzieci trzymają te pomoce, ale tylko do rozpoczęcia Mszy św. — potem odkładają je a w czasie Mszy św. posługują się nimi wg wskazówek Komentatora.

Postawa dziecka — zawsze pełna czci — winna być urozmaicona: stojąca z rękoma złożonymi lub opuszczonymi, siedząca, klęcząca. Pewne gesty można stosować przy aklamacjach np. *I z duchem twoim* (gest kapłana) *Święty...* (gest kapłana), *Ojcze nasz* (podanie rąk) i przy pieśniach np. *Wielbię Ciebie* (ukłon, zatoczony okrąg rękami) *Niech żyje Jezus* (wzniesienie rąk). Bliskie dziecku są procesje (dzieci mogą towarzyszyć księdzu przy procesji na Wejście, mogą w procesji składać dary (np. serca, kwiaty, kłosy, pieniądze.

3. UKŁAD MSZY DLA MAŁYCH DZIECI

Dzieci stoją blisko ołtarza, najlepiej gdy otaczają ołtarz.

Nieco dłuższe wyjaśnienie Komentatora przed Mszą św. odnośnie głównej myśli Spotkania. Nadto każdy ważny punkt Komentator wyjaśnia jednym lub dwoma zdaniami.

We Mszy dziecięcej akcentujemy poniższe punkty:

— Pieśń na Wejście,
— Akt pokutny (*Moja wina..., Chryste, zmiłuj się nad nami...*),
— Ewangelia,
— Kazanie,
— Stosowne prośby — Modlitwa wiernych
— Składanie darów i pieśń,
— Prefacja,
— Przeistoczenie,
— Modlitwy po Przeistoczeniu,
— Ojcze nasz...,

— Baranku Boży,
— Komunia św.,
— Błogosławieństwo,
— Krótkie słowo do Rodziców.

4. PLAN 10 MSZY ŚW.

a) Wrzesień — Jezus gromadzi nas wokół ołtarza — Jezus kocha nas, uczy i karmi (Aklamacja: Pan z wami).

b) Październik — Zgromadzeni wokół ołtarza tworzymy jedną Rodzinę — kochamy Boga i ludzi (Podanie rąk przy Ojcze nasz...) Pomoce: serca.

c) Listopad — Kapłan zastępuje P. Jezusa — Jezus choć niewidzialny jest głównym jedynym Kapłanem (Udział w procesji na Wejście. Datek pieniężny).

d) Grudzień — Mamy najlepszego Ojca w niebie — Bóg pośle Swego Syna na ziemię (aklamacje i modlitwy dziękczynne). Pomoce: lampionik adwentowy.

e) Styczeń — Jezus uczy nas — Posłany Jezus mówi o Ojcu i jak żyć z Nim w przyjaźni (ucałowanie Ewangelii) — w świecie.

f) Luty — P. Jezus nas karmi (Wyakcentowanie Przeistoczenia i Komunii św. — kłosy,

g) Marzec — P. Jezus umarł za nas — Umęczony P. Jezus jest na ołtarzu (Modl. Głosimy...). Przystrojone krzyżyki.

h) Kwiecień — P. Jezus zmartwychwstał dla nas (Zmartwychwstały Jezus jest na ołtarzu (Modl. Głosimy śmierć... Sztandarki z Alleluja. Okrzyk radości: Alleluja.

i) Maj — Maryja jest Matką Rodziny Parafialnej — Ona pomaga kochać Boga (kwiaty).

j) Czerwiec — Jezus błogosławi, abyśmy byli lepsi (2 przykazania miłości) — owoce.

5. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Rodzice są na Mszy św. z dziećmi. Przez cały okres do drugiego Spotkania utrwalają i pogłębiają przeżycia i wiadomości związane ze Mszą św., wychowują do ciszy, do miłości Boga, do modlitwy indywidualnej i zespołowej, do wspólnoty. Wymienione wychowanie stwarza trwały grunt pod osobowość chrześcijańską.

Janina Krajdocha

KALENDARIUM PASTORALNE ROKU 1977/78

(DOROCZNE AKCJE DUSZPASTERSKIE)

27. XI. — I Niedziela Adwentu — rozpoczęcie nowego roku duszpasterskiego
4. XII. — Św. Barbary — patronalne święto górników
6. XII. — Św. Mikołaja — akcja charytatywna, szczególnie wobec dzieci biednych
8. XII. — Niepokalane Poczęcie NMP — poprzedzone przez triduum rekolekcyjne dla młodzieży żeńskiej
11. XII. — III Niedziela Adwentu — nabożeństwo połączone z błogosławieństwem dla matek oczekujących dziecka
30. XII. — Św. Rodziny
1. I. 1978 — Uroczystość Bogurodzicy Dziewicy — Światowy Dzień Modlitwy o Pokój
6. I. — Uroczystość Objawienia Pańskiego
15—22. I. — Rozpoczęcie Tygodnia Ekumenicznego — Modłów o Zjednoczenie Chrześcijan
Koniec stycznia — Przedłożenie wiernym spostrzeżeń duszpasterskich z kolędy (jeśli tradycyjnie w tym czasie się ją kończy)
2. II. — Ofiarowanie Pańskie
8. II. — Środa Popielcowa — Wielkopostna akcja Trzeźwości (Tydzień Trzeźwości — od Środy Popielcowej)
12. II. — I Niedziela Wielkiego Postu
8. III. — Dzień Kobiet
18. III. Uroczystość Św. Józefa — poprzedzona przez triduum rekolekcyjne dla mężczyzn
16. IV. — IV niedziela wielkanocną — Światowy Dzień (u nas Tydzień) Modłów o Powołania
30. IV. — VI niedziela wielkanocna: List Pasterski Episkopatu przed 3 maja
3. V. — NMP Królowej Polski — program specjalny
4. V. — Wniebowstąpienie Pańskie
26. V. — Dzień Wdzięczności Matkom
14. V. — Zesłanie Ducha Świętego
15. V. — NMP Matki Kościoła
25. V. — Boże Ciało
1. VI. — Międzynarodowy Dzień Dziecka
Zakończenie roku szkolnego: niedziela wdzięczności nauczycielom, wychowawcom i katechetom
12. VI. — Uroczystość Najśw. Serca Pana Jezusa
21. VI. — Rocznica wyboru Papieża (Koronacja 30. VI.)
29. VI. — św. Apostołów Piotra i Pawła
6. VII. — Matki Bożej Uzdrowienia Chorych
25. VII. — Św. Krzysztofa — patronalne święto kierowców

26. VII. — Św. Anny — dzień wdzięczności Rodzicom i Dziadkom
W sierpniu przygotowanie na rozpoczęcie katechizacji
14. VIII. — Błogosławionego Maksymiliana Kolbe
15. VIII. — Wniebowzięcie NMP
20. VIII. — Komunikat Episkopatu Polski przed 26. XIII. XXII niedz. zwykła: ogólnopolska pielgrzymka mężczyzn na Jasną Górę
26. VIII. — Urocz. Matki Możej Częstochowskiej — program specjalny
W sierpniu lub wrześniu: Dzień wdzięczności za plon ziemi (Dożynki)
1. IX. — rocznica wybuchu II wojny światowej
8. IX. — Narodzenie NMP — poprzedzone triduum rekolekcyjnym dla matek
17. IX. — Dzień Środków Oddziaływania Społecznego
24. IX. — Tydzień Biblijny
1. X. — Tydzień Miłosierdzia
18. X. — Św. Łukasza — patronalne święto Służby Zdrowia
22. X. — Tydzień Misyjny
1. XI. — Tydzień Modłów za zmarłych
13. XI. — Św. Stanisława Kostki — poprzedzone triduum rekolekcyjnym dla młodzieży męskiej
26. XI. — Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla wszechświata
25. XI. — Dzień Kolejarza
Koniec listopada — TYDZIEŃ KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

S. Anna Stachura (salezjanka)

KATECHEZA DLA MŁODZIEŻY

Temat:

CHARYZMATY DAREM SZCZEGÓLNIEJSZEJ MIŁOŚCI BOŻEJ

Cel dydaktyczny:

Zapoznać młodzież z rzeczywistością charyzmatów, ze szczególnym podkreśleniem „charyzmatu charyzmatów” jakim jest miłość.

Cel wychowawczy:

Uwrażliwić młodzież na istnienie w Kościele tych darów Ducha Świętego. Wychować do postawy uległości i współpracy z Duchem Świętym, który udziela swych darów każdemu stosownie do powierzonej misji i potrzeb Kościoła.

Pomoce i materiały, z których korzystałam w komponowaniu katechezy: Il carisma permanentne di don Bosco, Mario Midali (Saleziano); Przewodnik Katolicki, n. 8, 22. II 1970; Pismo Święte Nowego Testamentu, Dzieje Apostolskie i Listy Św. Pawła; Dekrety Soboru Watykańskiego II; Matka Teresa z Kalkuty, Malcolm Muggeridge, Warszawa, Pax 1973.

TOK KATECHEZY

Modlitwa: *Duchu Święty, który oświecasz...*

Na dzisiejszym spotkaniu zastanowimy się, a przede wszystkim postaramy się uświadomić sobie jaką rolę odgrywa w Kościele Trzecia Osoba Boska jaką jest Duch Święty. Już Chrystus próbował uświadomić o tym swych Apostołów. Podczas Ostatniej Wieczerzy przygotowując uczniów do niedługo mających się rozpocząć wypadków związanych z Jego Osobą, dodaje im odwagi i otuchy obietnicą zesłania Ducha Świętego, którego nazwał Pocieszycielem, Duchem Prawdy i Mądrości. „A Pocieszyciel Duch Święty, którego Ojciec pośle w moim imieniu, On was wszystkiego nauczy i przypomni wam wszystko, co ja wam powiedziałem" (J 14, 26—27). Więc po śmierci swego Mistrza wszyscy Apostołowie trwają w zjednoczeniu modlitewnym i w postawie oczekiwania na przyjście obiecanego Pocieszyciela.

WEZWANIE BOŻE: Dz. 2, 1—8.

Analiza:

W jakiej postawie zastało Apostołów Zesłanie Ducha Świętego?

— w postawie modlitwy i zjednoczenia

Jakie zewnętrzne znaki towarzyszyły temu zjawisku?

— potężny szum

— ogniste języki

Jakim nieznanym dotąd nowym darem zostali obdarzeni Apostołowie?

— darem posługiwania się językami.

Przypominamy sobie też natychmiastową zmianę postawy Apostołów, którzy z tchórzliwych i bojaźliwych stają się odważnymi świadkami i głosicielami Dobrej Nowiny o zbawieniu dokonanym przez Chrystusa. Ta postawa pełna odwagi i zapału będzie im teraz towarzyszyła do końca życia. Nie zmienią jej, choć wielu z nich będzie musiało przypłacić i przypieczętować ją własną krwią i życiem.

Oto mamy do czynienia z nową rzeczywistością, którą po raz pierwszy przeżyli Apostołowie w Wieczerniku. Jednak to był dosłownie początek objawienia się Ducha Świętego, gdyż oto Apostołowie rozchodząc się z przepowiadaniem Dobrej Nowiny po różnych zakątkach ziemi dostrzegają i są świadkami coraz to nowych darów Ducha Świętego, często bardzo szczególnych nieznanym dotąd jeszcze ówczesnym chrześcijanom.

Na przykład choćby ten dar posługiwania się językami. Chrześcijanie zaniepokojeni tymi nowymi zjawiskami pytali Apostołów o wyjaśnienie. I to był powód, dla którego św. Paweł zajął się tymi darami, określając je jako charyzmaty.

Słowo charyzmat pochodzi z języka greckiego charizma, przyjęte w naszym języku jako charyzmat. Pierwotnie to greckie słowo oznaczało znak życzliwości, podarunek. I właśnie ten wyraz przejął św.

Paweł i wprowadził do swej teologii. U św. Pawła to pojęcie oznacza dar Ducha Świętego często nadzwyczajny, niezwykły, udzielany poszczególnym jednostkom dla dobra społeczności. Charyzmat zatem ukierunkowany jest w stronę gminy, ma nastawienie społeczne, zmierza w pierwszym rzędzie dla dobra drugich, jest darmowym darem Ducha Świętego na posługę Kościoła.

Zapowiedź tematu

CHARYZMATY DAREM SZCZEGÓLNIEJSZEJ MIŁOŚCI BOŻEJ

Ktoś z was może zapyta, ile jest tych charyzmatów i jakie one są? Trudno je zaklasyfikować, czy uszeregować. Na świecie istnieje dużo kwiatów o różnym kolorze, zapachu i wyglądzie. Wszystkie one są odbiciem nieskończonego piękna Boga. Tak samo jest z charyzmatami. Istnieje mnóstwo charyzmatów, a wszystkie ujawniają przedziwne bogactwo Ducha Świętego. Jego wolność w rozdzielaniu swych darów. Święty Paweł podaje dość dużą listę charyzmatów zauważonych w jego wspólnotach, ale na pewno nie podaje wszystkich, gdyż jest głęboko przekonany o nadmiarze i różnorodności łask zesłanego Daru Ojca: „Przez zjednoczenie z Chrystusem, wzbogaciliście się we wszystko. Wskutek tego nie brak wam żadnego charyzmatu (1 Kor 1, 5, 7).

Charyzmaty wymienione przez św. Pawła możnaby ująć w trzech grupach:

1. Charyzmaty przepowiadania czyli głoszenia Słowa Bożego (Apostołowie, prorocy, doktorzy, Ewangeliści i ci, którzy przepowiadają).
2. Charyzmaty służebne (diakoni, ci, którzy pocieszają, czuwają nad chorymi, wdowy, które oddają się służbie wspólnoty).
3. Charyzmaty kierownicze: (prezbiterzy, kierownicy gmin chrześcijańskich, biskupi, pasterze).

Jednak według nauki św. Pawła każde powołanie chrześcijańskie ma swoje korzenie w charyzmacie.

Aktualizacja

Popatrzmy jak się przedstawia ta sprawa dzisiaj. Czy i dzisiaj możemy się spotkać z charyzmatami, z ludźmi posiadającymi szczególne dary Ducha Świętego? Już św. Paweł podpowiada nam, że charyzmaty są zjawiskiem powszechnym. Nie są darami duchowymi zarezerwowanymi wyłącznie dla grup uprzywilejowanych. Są dane każdemu chrześcijaninowi choć w różnym stopniu i formie. „Każdy otrzymuje dar od Boga, jeden taki, a drugi taki" (1 Kor 7, 7).

Stwierdzenie, że każdy chrześcijanin ma swój własny charyzmat, nie znaczy że każdy posiada w tym samym stopniu. Niektóre charyzmaty mogą posiadać wszyscy wierni, ponieważ łączą się ze wspólnym powołaniem chrześcijańskim. Idąc po linii św. Pawła możnaby jeszcze zwrócić uwagę na charyzmaty, które Duch Święty rozszerza w sposób

wolny, na wielką ilość chrześcijan, dając początek tzw. ruchom charyzmatycznym, którymi są między innymi różne rodziny zakonne i inne kościelne ruchy wspólnotowe.

Jednak może zapytacie, a który z tych charyzmatów jest najważniejszy. Według św. Pawła najwyższym charyzmatem jest miłość. W niej i przez nią potwierdzają się charyzmaty, ona jest jakby ich regulatotorem. Miłość jest to charyzmat bardzo zwyczajny i przejawiający się po tysiąc razy dziennie w sprawach najzwyczajniejszych związanych z życiem osobistym, rodzinnym, społecznym. Dokonuje tego, do czego człowiek co dnia od nowa okazuje się niezdolnym. „Miłość cierpliwa jest dobra, miłość nie zna zawiści, nie przechwala się, pychą się nie unosi, nie szuka własnej korzyści, gniewem się nie unosi, nie raduje się z nieprawości, lecz cieszy się z prawdy, wszystko znosi w milczeniu, wszystkiemu wierzy, zawsze ufna, wszystko przetrwa" (1 Kor 13, 4—7).

Czy to jest łatwy charyzmat? Na pewno jest konkretny, dynamiczny, pozytywny, twórczy, wiodący do odnowy, wzywający do samozaparcia, czytelny na całym świecie, a niemożliwy do wypełnienia bez pomocy Ducha Świętego, który jest Miłością. Miłość jest darem, charyzmatem, ale przede wszystkim jest zadaniem, zobowiązaniem, wezwaniem.

ODPOWIEDŹ CZŁOWIEKA:

Przyglądnijmy się teraz jednej postaci, żyjącej w naszych czasach, o których można chyba z całą pewnością powiedzieć, że ten najwyższy i najtrudniejszy charyzmat realizuje w swym codziennym życiu. Mam na myśli Matkę Teresę z Kalkuty. Jest to postać naprawdę wyjątkowa. A czytając o niej książkę musi się stwierdzić, o czym ona sama jest dogłębnie przekonana, że to co robi i dzieło, któremu chce w całej pełni sprostać, jest nie jej dziełem, że to właśnie Bóg posługuje się nią jako narzędziem w niesieniu pomocy ludziom najbardziej opuszczonym, pogardzanym, nie chcianym przez społeczeństwo z powodu swej skrajnej nędzy, choroby itp. Bóg przez nią chce ukazać, jak wiele jest do zrobienia wtedy, gdy wyjdzie się ze swego „małego świata" spraw osobistych, by pochylić się nad innymi, jak to uczyniła ta właśnie kobieta.

Matka Teresa jest pochodzenia Jugosłowianką, wyjechała ze swej ojczyzny jako ochotniczka do pracy misyjnej. Wstępuje do jednego zakonu istniejącego w Indii. Czuje się tu bardzo dobrze. Pełni różne obowiązki, między innymi pełni też funkcje nauczycielki, uczennice chętnie się do niej garną. Przypadkowo jedzie na rekolekcje do jednej miejscowości w Indiach, gdzie spotyka się ze skrajną nędzą. Fakt ten wstrząsa nią do tego stopnia, że pisze do Ojca Świętego o pozwolenie złożenia dotychczasowego habitu, by ubrać indyjskie sari, by w ten sposób równając się w zewnętrznym stroju do tamtejszych ludzi nieść pomoc właśnie tym najbardziej potrzebującym, tym jak się ona wyraża, „których nikt nie chce przyjąć" ani szpital, ani żadna inna instytucja. Nie trzeba chyba dodawać, ile to wymagało samozaparcia z jej strony.

Jednak jak sama często podkreśla jedynym motywem jej działania jest bezinteresowna miłość do tych ludzi. Znamienne i pełne głębokiej prawdy jest stwierdzenie Matki Teresy odnośnie swoich biedaków, kiedy na zapytanie autora jednej z książek o niej — co robi Matka wraz ze swymi siostrami dla tych biedaków i umierających, których zbiera na ulicach Kalkuty?

Odpowiada z całą prostotą jej właściwą: „Przede wszystkim staramy się dać im odczuć, że są chciani, pragniemy dać im poznać że są ludzie, którzy naprawdę ich kochają, którzy naprawdę ich chcą, aby przynajmniej przez te kilka godzin, kiedy jeszcze żyją, poznali miłość ludzką i boską. Chcemy, aby i oni również mogli poznać, że są dziećmi Boga, że nie zostali opuszczeni, że są kochani i otoczeni troską, że są młode istoty gotowe im się oddać na służbę". Tyle Matka Teresa. Na innym miejscu autor pisze o niej tak: „W jej słowach można usłyszeć, a w życiu dostrzec światło pierwszego Zesłania Ducha Świętego, które będzie jeszcze jaśniało w dzień sądu ostatecznego".

(Tu posłużyłabym się ilustracjami umieszczonymi w książce pt. „Matka Teresa z Kalkuty").

NASZA ODPOWIEDŹ:

Jak już wyżej powiedzieliśmy sobie, każdy chrześcijanin posiada swój dar duchowy, choćby nawet skromny i bardzo zwyczajny. Ale św. Paweł w sposób bardzo znaczący podkreśla „charyzmat charyzmatów" czyli miłość, ponieważ ona jest prawem, które reguluje wszystko i prowadzi do odkrycia innych charyzmatów w szczerości i pokorze. Jeśli tak to chyba bardzo pożądanym będzie, byśmy teraz zastanowili się przez chwilę, na ile jest w nas dyspozycji, oderwania się od własnej wygody i egoizmu, by móc rozwijać i służyć tym charyzmatom, jakim Bóg nas obdarzył już na mocy Chrztu Świętego i powołania do świętości. A każde powołanie ma u podstaw specjalny dar Ducha Świętego, który pomaga w realizowaniu tegoż powołania. A czy może się zdarzyć, że ktoś zaniedba swój charyzmat? Tak! Owocność i skuteczność posiadanego charyzmatu zależy od stopnia w jaki wierzący, który zostaje obdarowany danym darem duchowym, przyjmuje go z chrześcijańską mądrością ku zbudowaniu wspólnoty kościelnej i na chwałę Boga.

A w jakim stopniu w naszych konkretnych warunkach codziennego życia moglibyśmy realizować ten najcenniejszy charyzmat, mający swe korzenie w najważniejszym przykazaniu miłości Boga i bliźniego?

Zastanówmy się, czy w naszych środowiskach, w bloku lub w sąsiedztwie nie znajduje się człowiek, który czuje się samotny, opuszczony, odtrącony, niechciany?

A domy starców czy domy dziecka, czyż nie są pełne tego rodzaju istot? Co ja osobiście mógłbym tu zrobić?

Przecież jestem młody, jestem chrześcijaninem, posiadam serce zdolne do miłowania. I wiem, a przynajmniej powinienem umieć się

wczuć w straszne położenie człowieka, który tak jak ja ma prawo do życia, a czuje się niepotrzebny. (Kilka minut osobistej refleksji i modlitwy). Następnie piosenka pt. „Kochających brak serc".

POGŁĘBIENIE:

Naukę o charyzmatach jasno i autorytatywnie wyłożył i ujął Sobór Watykański II. W swej Konstytucji o Kościele zawarł on całą mądrość teoretyczną i praktyczną o działaniu Ducha Świętego w Ludzie Bożym. „Ten sam Duch Święty nie tylko przez sakramenty i posługi uświęca i prowadzi Lud Boży oraz cnotami Go przyozdabia, ale „udzielając każdemu jak chce" (Kor 12, 11) darów swoich, rozdziela między wiernych wszelakiego stanu także szczególne łaski, przez które czyni ich zdatnymi i gotowymi do podejmowania rozmaitych dzieł lub funkcji mających na celu dalszą pożyteczną rozbudowę Kościoła zgodnie ze słowami: „Każdemu dostaje się objaw Ducha dla ogólnego pożytku" (1 Kor 12, 7). Widzimy, że Sobór Watykański II bardzo jasno podkreśla powszechność charyzmatów, które służą dobru i rozwojowi Kościoła.

UTRWALENIE:

Zapis do zeszytu:
Temat: CHARYZMATY DAREM SZCZEGÓLNIEJSZEJ MIŁOŚCI BOŻEJ

Pojęcie charyzmatu

Charyzmat jest darmo danym darem, który ma źródło w łasce Chrystusa Pana. Jest on szczególniejszym objawieniem się Ducha Świętego i wyraża się w służbie, za pośrednictwem której Ojciec działa ze swoją wszechmocną potęgą, a to dokonuje się w stopniu w jakim wierzący, który zostaje obdarowany tym darem, przyjmuje go z chrześcijańską mądrością ku zbudowaniu wspólnoty i na chwałę Boga.

Najwyższym charyzmatem jest miłość, gdyż spełnia istotne zadanie charyzmatu jakim w Kościele jest diakonia — służba innym.

MODLITWA KOŃCOWA

Dziękujemy Ci Boże za światłość tej nauki...

WSPOMNIENIE POŚMIERTNE

Ś.P. KSIĄDZ MGR FRANCISZEK SĄSIADEK TJ [1]

W dniu 5 I 1977 r. Pan Bóg odwołał do wieczności Księdza Mgra Franciszka Sąsiadka, Ojca Duchownego Wrocławskiego Seminarium Duchownego w latach 1947—1957.

Urodził się 9 II 1910 r. w Zarubińcach, pow. Zbaraż z ojca Józefa i matki Ireny z d. Rozwadowska. Po ukończeniu szkoły podstawowej i ukończeniu czterech klas gimnazjalnych wstąpił w dniu 28 VII 1925 r.

do Towarzystwa Jezusowego. Po odbyciu nowicjatu złożył w dniu 29 VII 1927 r. pierwsze śluby zakonne, a następnie pobierał nauki z zakresu szkoły średniej; piątą klasę gimnazjalną ukończył w Starej Wsi, zaś szóstą, siódmą i ósmą w Pińsku. W tym też mieście uzyskał w 1931 roku dyplom dojrzałości. Bezpośrednio po maturze odbył studia z zakresu filozofii chrześcijańskiej w Krakowie (1931—33); w roku 1933 otrzymał z rąk Biskupa pomocniczego Krakowskiego S. Rosponda niższe święcenia kapłańskie (2 IV — tonsura, 7 IV — święcenia: ostiariatu i egzorcystatu, 2 V — święcenia lektoratu i akolitatu). W tym również roku władze zakonne skierowały wybijającego się w nauce i utalentowanego kleryka na studia specjalistyczne z zakresu geografii i nauk przyrodniczych na Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Studia te ukończył chlubnie w 1938 roku zdobyciem stopnia naukowego magistra z zakresu geografii i przyrody. W roku 1938 rozpoczął wyższe studia teologiczne; zdołał zaledwie ukończyć pierwszy rok w Lublinie, gdyż 1 IX 1939 r. kraj nasz został napadnięty i niszczony przez hitlerowskich barbarzyńców; zmuszony był przerwać studia. Przez rok czasu przebywał u swego brata Piotra, kapłana duszpasterzującego w Sarnach na Wołyniu. Po roku przerwy kontynuował dalsze studia teologiczne we Lwowie (II rok) w Nowym Sączu (III IV rok).

Wyższe święcenia kapłańskie przyjął w 1941 r. z rąk Biskupa Pińskiego Bukraby (10 VIII — subdiakonat, 15 VIII — diakonat, a 17 VIII — prezbiterat). W latach 1943—44 odbył trzecią probację zakonną pod kierunkiem O. Augustyna Dyli w kolegium nowosądeckim, zaś w dniu 15 VIII 1945 r. złożył w tymże kolegium Księży Jezuitów — profesję zakonną na ręce ks. Antoniego Kuśnierza.

W latach 1945—46 pełnił obowiązki profesora gimnazjalnego w biskupim niższym Seminarium Duchownym pod wezw. św. Jacka w Katowicach, a w latach 1946—47 pełnił podobne obowiązki w Skałecznie (Ścinawka Średnia) na Dolnym Śląsku z tym, że w tej ostatniej miejscowości sporo czasu poświęcał również na pracę duszpasterską.

Kiedy w październiku 1947 r. ówczesny administrator apostolski Dolnego Śląska Ksiądz Dr Karol Milik otworzył we Wrocławiu Wyższe Seminarium Duchowne powołał wówczas na stanowisko Ojca Duchownego — za zgodą Władz zakonnych — Ojca Mgra Franciszka Sąsiadka. Funkcję tę pełnił bardzo odpowiedzialnie aż do r. 1957, kiedy to został powołany również na odpowiedzialne ale i bardzo wysokie w Zakonie stanowisko Wiceprowincjała (Sekretarza Prowincji) Księży Jezuitów w Krakowie.

Na stanowisku Ojca Duchownego Wrocławskiego Seminarium Duchownego stał się Ksiądz Franciszek Sąsiadek godnym następcą swego wielkiego Poprzednika — Księdza Dra Henryka Grządziela, późniejszego Biskupa pomocniczego w Opolu († 1968). Funkcję Ojca Duchownego pełnił Ksiądz Franciszek Sąsiadek w czasach dość trudnych i skomplikowanych. I trzeba obiektywnie stwierdzić, że nie tylko nigdy nie

zawiódł pokładanych w nim nadziei, ale ze wszystkich swych obowiązków i zadań wywiązywał się znakomicie i po mistrzowsku, przynosząc chlubę swemu Zakonowi, a Archidiecezji Wrocławskiej oddając nieocenioną i niewymierną przysługę. Przez koszmar okupacyjnej nocy hitlerowskiej, w czasie której wycierpiał bardzo wiele, dzieląc losy poniewieranego i brutalnie deptanego narodu polskiego, psychicznie przygotował do nowych i trudnych zadań w powojennej, wymagającej hartu ducha, rzeczywistości. Mimo stosunkowo młodego wieku był w pełni dojrzały i doskonale przygotowany do odpowiedzialnego zadania formowania umysłów i serc wrocławskich kandydatów do kapłaństwa; dwóch Jego wychowanków dostąpiło godności biskupiej (Ks. Bp Dr Józef Marek i Ks. Bp Dr Tadeusz Rybak). Pracę tę ułatwiała mu dobra znajomość obcych języków; biegle władał językami: francuskim, niemieckim, łacińskim i rosyjskim. Znajomość szczególnie języka niemieckiego i francuskiego dawała Mu klucz do najnowszej zachodniej literatury teologicznej.

Kiedy zaś w 1957 r. nastały łatwiejsze warunki pracy Opatrzność nie pozwoliła Mu dłużej pracować na dotychczasowym stanowisku, do którego z latami przywykł i na którym czuł się na pewno coraz lepiej, zważywszy że spotykał się z powszechną i niekłamaną życzliwością i miłością swych wychowanków. Przyszły historyk może kiedyś dokładnie wyświetli wszystkie szczegóły związane z Jego odejściem. Nas na tym miejscu interesuje tylko fakt, iż w połowie 1957 r. w wyniku przeprowadzonych rozmów ówczesnego Rządcy Archidiecezji Wrocławskiej — Ks. Bpa Bolesława Kominka z przedstawicielami zwierzchnich Władz Zakonu, Ksiądz Mgr Franciszek Sąsiadek przestał pełnić swe dotychczasowe funkcje we Wrocławiu, obejmując stanowisko Wiceprowincjała Księży Jezuitów (w Krakowie). Skończył się dla Niego pierwszy, bardzo poważny etap służby Kościołowi na niwie Wrocławskiej Archidiecezji, a zaczął się nowy, niemniej trudny i odpowiedzialny, na niwie służby swemu Zakonowi, który tak bardzo kochał przez całe swe pracowite życie.

Warto też może jeszcze zwrócić uawgę i na to, że w tym Jego odejściu z Wrocławia, po zasłużonej oraz pracowitej działalności i przejściu na nowe stanowisko, kryje się też pewna prawidłowość pracy duchowych synów św. Ignacego Loyoli. Święty Założyciel Jezuitów nie chciał, by Jego synowie mieli zażywać przyjemności spokojnego bytowania i wygodnej egzystencji, co więcej, modlił się nawet, „by Towarzystwo nigdy przez dłuższy czas nie przestało być prześladowane przez świat" [2]. Zgodnie też z ignacjańską zasadą „AGERE CONTRA" jezuici najlepiej pracują i najlepiej się rozwijają, gdy napotykają w swej pracy trudności, czy nawet gdy spotykają się wręcz z nienawiścią. Tu też chyba leży tajemnica tego trudnego do wyjaśnienia „powodzenia" Ks. Mgra F. Sąsiadka. Umiał bowiem mistrzowsko wychodzić z sytuacji arcytrudnych i nietypowych, ale nie sposobem mile ugrzecznionego

i anielsko uśmiechniętego dyplomaty, ale naprawdę ewangelicznego męża Bożego. Jego stanowisko było zawsze jasne i zdecydowane, a także i łatwe — w świetle kryteriów moralności chrześcijańskiej — do przewidzenia. Nie dawał rozstrzygnięć wygodnych ani też łatwych, „bo i życie kapańskie w duchu Ewangelii nie jest łatwe" — zwykł często powtarzać w kazaniach, czy na wykładach z ascetyki. Nie mniej jednak Jego decyzje — i tu również kryje się jakaś wielka tajemnica Jego osobowości — nie były nigdy i chyba przez nikogo kwestionowana. Cieszył się bowiem naprawdę jakimś wielkim autorytetem i to nie tylko wśród alumnów, ale także i wśród profesorów Seminarium. Jego też Osoba — podobnie zresztą jak i Osoba wysoko cenionego przezeń swego współpracownika — Ks. Mgra J. Pazdura — postaci wybitnych Rektorów: Ks. Prałata J. Marcinowskiego i Ks. Prałata A. Zienkiewicza stanowią najlepszą gwarancję jak najbardziej prawidłowego i ortodoksyjnego wychowania wrocławskich alumnów w pierwszym dziesięcioleciu istnienia wrocławskiego Arcybiskupiego Seminarium Duchownego.

Był też Ojciec Franciszek Sąsiadek bardzo cenionym spowiednikiem; potrafił bowiem skomplikowane i zawikłane sprawy sumienia trafnie oceniać i rzeczowo, „po męsku" ustawiać sumienia swych wychowanków. Szczególnie zaś cenili Go sobie jako spowiednika alumni o zbyt delikatnym sumieniu, nadwrażliwi, względnie o usposobieniu melancholijnym, typy lękliwe, względnie klerycy zdradzający pewne skłonności do skrupułów moralnych. Wielu z nich po dzień dzisiejszy nie tylko z wdzięcznością wspomina Go i Jego życzliwe rady, ale żyje nimi; stanowią one dla nich prawdziwą busolę życiową.

Wiele możnaby pisać o Jego ojcowskim stosunku do kleryków, o żywych i barwnych wykładach, o konferencjach ascetycznych etc., które zjednywały Mu spontaniczną, powszechną sympatię. W pamięci nam też zostanie Jego głęboka i żarliwa pobożność, choć bardzo dyskretna i nie manifestowana na zewnątrz, umiłowanie Różańca św., wszystkich praktyk zalecanych przez ascetykę kapłańską. Wychowywał nas bowiem nie tylko przez kazania i wykłady, ale jeszcze więcej sobą, swym stylem życia.

Będąc ojcem duchownym we Wrocławiu nie odseparowywał się od swej wspólnoty zakonnej; Zakon Jezuitów kochał i wszystkie jego problemy mocno zawsze przeżywał; drogimi były dlań wszystkie formy Ignacjańskiej pobożności, ale chyba Jego wrodzona inteligencja i wykształcenie sprawiały, że jej nie narzucał nikomu; wiedział bowiem, że Opatrzność wyznaczyła mu rolę wychowawcy kleru diecezjalnego. Jako Jezuita był też wielkim rzecznikiem i miłośnikiem kultu Bożego Serca, ale zwracał nam często uwagę, szczególnie na wykładach z ascetyki, na przeogromną rolę kultu Matki Bożej w naszym narodzie, zachęcał nas, byśmy w przyszłości umieli dostrzegać jak ten kult roz-

wijać i uatrakcyjniać na miarę potrzeb Ludu Bożego i szybszego aniżeli kiedykolwiek dawniej tempa przemian kulturowych.

Bogatej osobowości przedwcześnie zgasłego Ojca Franciszka nie sposób zmieścić w ciasnych ramach pośmiertnego wspomnienia. Jedno wydaje się pewne, że nieodżałowanej pamięci Ojciec Franciszek Sąsiadek zapisał się w umysłach i sercach wrocławskich alumnów tego okresu jako dobry, ludzki, ogromnie ludzki Kapłan, pobożny i niezwykle inteligentny Wychowawca o czułym sercu, pomimo pozornego na zewnątrz chłodu uczuciowego.

Obowiązki Wiceprowincjała (Sekretarza Prowincji) pełnił do 28 I 1964, to jest do chwili pierwszego, i nic wcześniej nie zapowiadającego, wylewu krwi do mózgu, choć był dla Zakonu ogromnie użyteczny niemal aż do ostatnich dni przed śmiercią, stan Jego zdrowia nigdy już nie doszedł do pełnej normy. Od czerwca do października 1964 r. przebywał u swego brata Piotra, kapłana Diecezji Gorzowskiej, w Sokoli Dąbrowej, pow. Międzyrzecz, po czym wyjechał na kurację do Szczawnicy. Od 1965 r. aż do swej śmierci przebywał w kolegium Jezuitów w Nowym Sączu. Pełnił tu obowiązki dyrektora administracyjno-gospodarczego kolegium i pomagał w pracy duszpasterskiej, szczególnie w konfesjonale. Zasłynął tu jako wytrawny kierownik sumień ludzkich; często korzystali z Jego posługi sakramentalnej okoliczni kapłani, siostry zakonne a najczęściej okoliczna ludność tłumnie zjeżdżająca do N. Sącza w dni targowe; był też ponadto spowiednikiem Sióstr Karmelitanek w Siennej k. Gródka nad Dunajcem. Szereg kapłanów wrocławskich, w tym także i piszący te słowa, utrzymywało z Nim kontakty listowne i odwiedzało Go przy nadarzających się okolicznościach. Wizytami tymi był zawsze szczerze uradowany. Odżywały w nim przy tych okazjach dawne wspomnienia. Z rozmów tych można było wnioskować, że nie czuł w życiu do nikogo żadnego żalu, nie zgłaszał żadnych pretensji, na nikogo się nie skarżył, bo też i z nikim nie zadzierał. O wszystkich zawsze mówił dobrze lub z najlepszego punktu widzenia. Świadczy to wymownie nie tylko o Jego wyrobieniu wewnętrznym, ale i silnej konstrukcji psychicznej, mimo fizycznych niedomogów.

Należy też podkreślić u Niego przeogromną, iście wschodnią, gościnność i serdeczność. Jezuicki refektarz klasztorny zawsze szczelnie wypełniony, bo zasiadali w nim i nadal zasiadają nie tylko stali mieszkańcy kolegium, ale i księża diecezjalni, zjeżdżający do Nowego Sącza dla załatwienia najrozmaitszych bieżących spraw. W klasztorze zawsze braterska i życzliwa atmosfera, a duszą tej ciepłej, braterskiej i arcygościnnej atmosfery był między innymi Ksiądz Mgr Franciszek Sąsiadek. Prosił nas usilnie, ilekroć Go odwiedzaliśmy, żebyśmy z okazji pobytu w Nowym Sączu zawsze przychodzili na posiłki — bez żadnego skrępowania — do klasztoru.

Ale na zegarze Jego życia wskazówka nieubłagalnie dochodziła do swego kresu. Niedomoga serca i niewydolność krążenia dawały coraz

bardziej znać o sobie. Kilkakrotnie od 1965 r. przebywał w szpitalu. Cierpienia i bóle wzmogły się w 1975, a jeszcze więcej w 1976 roku, kiedy to zbierająca się woda w płucach coraz bardziej utrudniała Mu oddech. 27 XII 1976 r. poczuł się już bardzo źle, a w nocy z 29/30 XII tegoż roku stracił przytomność; odwieziony natychmiast do szpitala — po przyjęciu ostatnich Sakramentów św. z rąk O. Łopatki — w dniu 5 I 1977 o godzinie 15,00 Najwyższy Kapłan Jezus Chrystus, któremu tak gorliwie służył przez całe swoje życie, odwołał Go do Siebie.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się dnia 8 I 1977 r. o godzinie 15,00. Przewodniczył im Biskup pomocniczy Diecezji Tarnowskiej Mgr Józef Gucwa, głęboko zżyty poprzez wieloletnią pracę duszpasterską z Nowym Sączem. W rzewnej koncelebrze żałobnej pod przewodnictwem Biskupa wzięło udział osiemnastu Kapłanów. Homilię żałobną w czasie Mszy św. pogrzebowej wygłosił Ks. Dr Jan Popiel — Prowincjał Księży Jezuitów z Krakowa. Po zakończeniu uroczystości żałobnych w kościele klasztornym Księży Jezuitów doczesne szczątki nieodżałowanej i świetlanej pamięci Księdza Mgra Franciszka Sąsiadka spoczęły na cmentarzu św. Heleny w Nowym Sączu. W kondukcie żałobnym, któremu również przewodniczył Bp Józef Gucwa, wzięło udział czterdziestu dziewięciu Duchownych, w tym dziesięciu Alumnów z Wrocławskiego (Wyższego) Seminarium Duchownego, dwadzieścia cztery Zakonnice oraz tłumy wiernych, które znały Zmarłego głównie z konfesjonału. Wśród żałobnych uczestników tej uroczystości zabrakło niestety brata Zmarłego — Księdza Piotra Sąsiadka, który na skutek podeszłego wieku i także nienajlepszego już stanu zdrowia nie mógł ryzykować tak dalekiej podróży z Gorzowskiej Diecezji.

Ksiądz Mgr Franciszek Sąsiadek pozostanie na długo we wdzięcznej i modlitewnej pamięci Jego przyjaciół, wychowanków, znajomych oraz w sercach wiernego ludu, szczególnie m. Nowego Sącza. Także i w klasztorze pozostawił po sobie wielki żal, chociażby ze względu na wielką umiejętność i taktowność współżycia z Konfratrami. Ta cnota połączona z charyzmatem wiernej przyjaźni była bezsprzecznie jedną z największych Jego umiejętności życiowych. Był bowiem prawdziwym Aniołem pokoju tak w Zakonie jak również i na wszystkich placówkach, do których Go władze zakonne skierowały.

Odszedł więc do Wieczności naprawdę Kapłan Wielki, wielki Człowiek, wzorowy i przykładny Zakonnik-Jezuita, wierny Syn duchowy św. Ignacego Loyoli. Niech dobry Bóg obdarzy Go wielką też nagrodą, na którą w pełni zasłużył. Niech i też w niebie wstawia się w intencjach swego Zakonu, który tak bardzo za życia kochał, niech również wstawia się i za naszą wrocławską Archidiecezją, z którą Go Opatrzność tak mocno związała. Niech światłość wiekuista zawsze Mu świeci.

ks. Józef Swastek

Przypisy:

[1] Archiwum Prowincjalne Księży Jezuitów w Krakowie, rkps Nr 2436: Kwestionariusz osobisty członków Prowincji Galicyjskiej i Małopolskiej Towarzystwa Jezusowego, s. 321—323. — Nr 3154: Kwestionariusz s. 99.

[2] C. Holis, Historia Jezuitów. Z angielskiego (A History of the Jesuits) przełożył J. S. Łoś, Warszawa 1974, s. 214.

ZMARŁ: Ks. Mikołaj Witkowski, emerytowany profesor Pisma Św. w Metropolitalnym Seminarium Duchownym we Wrocławiu, zmarł w 88 roku życia, a w 64 roku kapłaństwa, dnia 16 września 1977 r., pochowany we Wrocławiu na cmentarzu przy ul. Bujwida dnia 19 września 1977 roku. Niech odpoczywa w pokoju!

Przypominamy Czcigodnym Księżom Archidiecezji Wrocławskiej o obowiązku odprawienia Mszy św. za duszę każdego zmarłego kapłana Archidiecezji Wrocławskiej.

SPIS TREŚCI

I. AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ

II. AKTA PRYMASA POLSKI

III. AKTA METROPOLITY WROCŁAWSKIEGO

IV. KOMUNIKATY I ZARZĄDZENIA KURII METROPOLITALNEJ

POMOCE DUSZPASTERSKIE

Wydaje: Kuria Arcybiskupia we Wrocławiu, ulica Katedralna 13/15
Znak kod. 50-328
Redaktor: ks. dr Hieronim Kocyłowksi
Tel. Kurii Arcybiskupiej 22-50-81
Tel. Arcybiskupa Ordynariusza 22-42-14

ZG PiT W-w, z. 2749-77 — 1750 — G-2